

Škofja Loka
dz 0
MOZAIK
2012

070 489(497.4železniki)

120120158, 1

KNJIŽNICA ŠKOFJA LOKA

COBISS c

MOZAIK

1
Izdanje 32

Februar 2012

ustvarjamo gibanje

KNJIŽNICA
IVANA TAVČARJA
ŠKOFJA LOKA

Sodelovanje z inštituti znanja
Letni razgovori z zaposlenimi
Zgodovina je učiteljica življenja
Zima, ki to sploh ni
Pa smo zvozili

Glasiło podjetja DOMEL

Romana Lotrič
Glavna urednica

Novoletne zabave in praznovanja so le še spomin. Ostale so nam obljube, ki smo si jih zadali v preteklem letu. Pa jih bomo tudi uresničili? Nekateri že, vseh pa najbrž ne. Leto 2012 je prestopno leto, kar pomeni, da bo imel februar 29 dni, leto pa 366 dni.

Beseda urednice

Uvodnik

Kratke novice

Usmeritve Poslovne enote Laboratorijski sistemi

Optična kontrola rotorjev

PE MO Tehnologija

Sodelovanje z inštituti znanja

Ureditev mesta za delo s slikovnim zaslonom

Letni razgovor

Obdobje sprejemanja odgovornih odločitev

Zgodovina je učiteljica življenja

32. športno – rekreacijske igre

Knjižnica Ivana Tavčarja

Zima, ki to sploh ni

Novoletna večerja avtomobilske

Pa smo zvozili

2

3

4

5

6

7

8

9

11

13

14

15

16

16

18

18

Prestopna leta so v koledar uvedli zato, da se koledarsko leto ves čas ujema z letnimi časi. Obstajajo pravila za določanje prestopnih let: leto je prestopno, če je deljivo s 4, razen ... v primeru, da je leto deljivo s 100, leto ni prestopno, razen ... v primeru, da je leto deljivo s 400, je leto prestopno.

Februar bo zaznamovan s številnimi dogodki. 8. februarja se bomo s številnimi proslavami spomnili našega največjega pesnika Franceta Prešerna. »Knjige so velik spomin stoletij. Njihova funkcija je tako nenadomestljiva. Če izginejo knjige, zagotovo izgine tudi zgodovina, enako pa izgine tudi človek.« (J. L. Borges).

Februar je tudi čas za prvo letošnjo številko Mozaika. Predstavljamo vam oddelke Tehnologije v poslovni enoti Motorji ter Poslovno enoto Laboratorijski Sistemi, kjer tudi sodelujejo z inštituti znanja. V letošnjem letu bomo izdelali sistem za optično kontrolo rotorjev. Pišemo o poškodbah pri delu z računalnikom, letnih razgovorih, delu Sveta delavcev v preteklem letu. K pisanju smo povabili tudi bivšega sodelavca – upokojenca, ki se nam je velikodušno odzval. Knjižnica ni samo prostor s policami in knjigami za izposajo, otroci obiskujejo tudi ure pravljic. Knjižničarki sta nam predstavili Krajevno knjižnico v Železnikih. Letošnja zima ni prav nič radodarna s snegom. Na področju športa se odvijajo 32. Športno-rekreacijske igre, v katerih sodelujejo tudi naši zaposleni. Na Soriški planini je od 20. do 22. januarja potekalo tekmovanje za svetovni pokal v sankanju na naravnih progah.

Zelo smo veseli, da se uredniški odbor povečuje. Pridružili so se nam Blaž Benedik, za pomoč pri fotografiranju pa Matej Galjot in Roman Megušar. Vsem se zahvaljujemo za prispevke, saj s tem ostaja Mozaik aktualen, pester in zanimiv.

Želimo vam prijetno branje.

DOMEL®

Domel, proizvodnja elektromotorjev in gospodinskih aparatov Železniki, d.o.o.
Otoki 21, 4228 Železniki, Slovenija, tel.: +386 4 51 17 100,
fax: +386 4 51 17 106, info@domel.com; www.domel.com

MOZAIK - brezplačno glasilo podjetja Domel d.o.o.

naslov uredništva: Glasilo Mozaik - Domel, Otoki 21, 4228 Železniki
tel.: 04 51 17 192, fax: 04 51 17 193; e-mail: stefan.bertoncelj@domel.si

Odgovorni urednik: Štefan Bertoncelj

Glavna urednica: Romana Lotrič

Člani odbora: Tadeja Bergant, Anita Habjan, Danica Jelenc, Štefka Jeram,
Katarina Prezeli, Janja Kozjek, Aleksander Volf, Andrej Šuštar, Marija Demšar,
Blaž Benedik, Matej Galjot, Roman Megušar;

Foto: Tomaž Lunder, Anica Jelenc, Katarina Prezeli, Matej Galjot, Andrej Šuštar,
Anita Habjan, Štefka Jeram, Borut Primožič, Tatjana Šmid, arhiv Domel

Grafično oblikovanje: Klemen Budna/GTO Košir; Lektorica: Majda Tolar;
Tisk: Tiskarna GTO Košir; Leto 2011, Številka 6; Letnik 31; Izvodov: 1750

Stališča avtorjev ne odražajo nujno stališč uredništva.

Na naslovnici: Marko Kos pri zahtevnem nastavljanju navijalnega stroja
(foto: Tomaž Lunder)

Drage sodelavke, spoštovani sodelavci!

Obseg prodaje Skupine Domel za leto 2012 načrtujemo realno optimistično - 89 mio €, kar predstavlja 4-odstotno rast glede na leto 2011. Za uresničitev ciljev je v teku veliko tržnih aktivnosti, razvojnih projektov, aktivnosti za zmanjšanje materialnih in drugih stroškov, povečanje produktivnosti in izkoriščenost delavnega časa.

Jožica Rejec
Direktorica - CEO

Povečanje obsega prodaje temelji na novih izdelkih in kupcih. V lanskem letu je bilo 9 odstotkov prodanih izdelkov razvitih in vpeljanih v proizvodnjo v zadnjem letu in 40 odstotkov razvitih v zadnjih treh letih. Podobne razvojno-tržne rezultate načrtujemo tudi v letošnjem letu.

V decembru lanskega leta smo zaznali upad povpraševanja, ki se je odrazil v zmanjšanju načrtovane prodaje v decembru za 6 odstotkov. Podobne so tudi ocene za januar in februar v letošnjem letu.

Ocenjujemo, da je to delno posledica prodaj na končnem trgu konec lanskega leta in strogega nadzora zalog kupcev. V kasnejših obdobjih leta se bodo razmere lahko izboljšale, vendar se bomo tržnim razmeram prilagajali neposredno in proizvajali samo tisto, kar bo naročeno. Zato bomo v februarju imeli dodatno 2 dni kolektivnega dopusta na programih, kjer to omogočajo zahtevani ciljni roki.

Vsako leto prinaša nove izzive, priložnosti in izkušnje. Imamo jasno vizijo postati eden od vodilnih proizvajalcev EC pogonov in ohraniti vodilno pozicijo na trgu sesalnih enot. V letošnjem letu bomo pričeli serijsko

izdelovati nekaj novih elektronsko komutiranih motorjev in pogonov: EC motorje za drugega svetovno znanega proizvajalca baterijskih vrtnih orodij, še eno družino EC motorjev za pogon ventilatorjev, v sodelovanju z dobaviteljem elektronik bomo s ponudbo pogona okrepili pozicijo na trgu in dolgoročno tudi profitabilnosti programa.

S tem bomo letos utrdili pot do zastavljenega cilja. Na področju sesalnih enot, ki lahko delujejo tudi v funkciji puhala, pa bomo letos naredili pomemben korak v razvoju manjše kompaktne izvedbe. Tudi na programu laboratorijskih sistemov bomo trgu ponudili sodoben razbijalnik za pripravo materialov za nadaljnje raziskave.

S 1.1.2012 smo se delno reorganizirali. Področji Financ in računovodstva ter Splošno področje sta bili pridruženi v Domel Holding.

Smo ambiciozni in ustvarjalni. Z ostalimi Domelovimi vrednotami bomo uresničili cilje in z novimi rešitvami soustvarjali svetovne tržne razmere na trgih, kjer delujemo.

Andrej Šuštar

Predlogi izboljšav v letu 2011

V letu 2011 je bilo v Domelovem sistemu SORA registriranih 463 predlogov izboljšav. V tem številu se skrivajo tako ideje posameznikov kot skupin, konkretni predlogi za izboljšanje procesov, tudi nekatere inovacije in inovacije. Dobra polovica predlogov je bila že realizirana, kar predstavlja za 187.000 € letnih prihrankov. Največje število predlogov smo zbrali v mesecu oktobru, ko se je odvijala akcija mesec inovativnosti v Domelu in kjer so se za najbolj inovativne izkazali predstavniki proizvodnje PE APEC.

Jaslice na prostem

Pred dvema letoma smo v našem časopisu predstavili Pavleta Šuštarja in njegove jaslice na prostem. Obljubo, da jih bo postavil tudi naslednje leto, če mu bo le zdravje služilo, je držal. Lani in letos. Pavle, naj bo tako še naprej!

18. Državno prvenstvo SKEI Slovenije v veleslalomu in smučarskih tekih

V petek, 20. januarja, je na Golteh potekalo 18. Državno prvenstvo SKEI Slovenije v veleslalomu in smučarskih tekih. Glavni organizator prvenstva je bila Območna organizacija SKEI Velenje. Udeležilo se ga je 594 tekmovalcev in tekmovalk iz 14 območnih organizacij SKEI. V veleslalomu je nastopilo 566, v tekih pa 28 udeležencev. Tekmuje se posamezno in ekipno v veleslalomu, teku in skupno. Za Območno organizacijo Gorenjske je nastopalo 63 tekmovalcev, med njimi smo bili tudi člani našega podjetja. Gorenjci smo zbrali 7 zlatih, 3 srebrne in 3 bronaste medalje. Bili smo ekipni zmagovalci v smučarskem teku, v veleslalomu smo bili drugi in za 40 točk izgubili boj z Velenjčani za osvojitev skupnega zmagovalca.

Obiskal nas je dedek Mraz

Prišel je "čarobni december" in ker smo bili otroci te dni še posebej pridni, nas je v torek in sredo, 20. in 21. decembra, obiskal dedek Mraz. V spremstvu s starši nas je bilo 133 otrok.

Najprej smo si ogledali gledališko predstavo v organizaciji KUD France Koblar, pod mentorstvom učiteljice Andreje Bogataj Rant. Veselje pa se je še stopnjevalo, ko je v dvorano vstopil dedek Mraz. Po skupnem druženju, pogovoru in seveda prikazu naših pevskih sposobnosti smo dobili darila. Ob slovesu pa smo dedku Mrazu obljubili, da bomo še naprej tako pridni, kot smo bili do sedaj, če ne še bolj.

USMERITVE

POSLOVNE ENOTE LABORATORIJSKI SISTEMI

S prihodom v Poslovno enoto Laboratorijski sistemi (nadalje PE LS) sem pričel spoznavati zanimiv svet naprav, ki se prvenstveno uporabljajo pri analizah v medicini, biotehnologiji in farmaciji. V PE LS sem se seznanil s prijaznimi sodelavci, ki se zavedajo svojega poslanstva pri doseganju zastavljenih ciljev. V članku se ne nameravam osredotočati na posamezne izdelke, namen njihove uporabe in karakteristike. O tem si lahko preberete na spletu. Predstaviti hočem svoje videnje trenutnega stanja v PE LS skozi svoja očala, še neobremenjen z vsakodnevnimi problemi, ki navadno zameglijo jasnost pogleda.

Janez Hostnik

Proizvodni program PE LS je raznovrsten in vsebuje skoraj toliko materialnih pozicij kot vsi ostali programi poslovnih enot v Domelu. Mehanska obdelava sestavnih delov in montaža končnih izdelkov delata na principu maloserijske proizvodnje. Mehanska obdelava se nahaja v precej neurejenem okolju. Največji problem predstavlja iztekanje olja iz starih strožnic na tla in tudi sama razporeditev strojev. Montaža poteka v čistem okolju, vendar s tehnologijo na nivoju »garažne« proizvodnje.

Prodaja in razvoj servisiranja zelo raznovrsten proizvodni program, kar je lahko prednost, ki jo v žargonu poimenujemo stanje na več nogah, lahko je pa slabost, ki onemogoča koncentracijo virov za preboj v področje odličnosti.

Sinhronizacija poslovnih procesov s procesi matičnega podjetja še ni optimalna. Tu imam v mislih razvoj, trženje, nabavo in kakovost. Tudi sam informacijski sistem SAP ni najbolj prijazen spremljanju maloserijske proizvodnje z dolgimi izdelovalnimi časi.

Planiranje proizvodnje v sodelovanju prodaje, nabave in proizvodnje ni najbolje usklajeno. To se odraža v prevelikih zalogah.

Vsa zgoraj naštetá opažanja so nam iztočnica za iskanje novih, boljših rešitev. Podjetje Domel pričakuje od PE LS pozitivno poslovanje z rastočim obsegom prodaje, ki dolgoročno ohranja delovna mesta. Na tem mestu nočem negirati dela preteklih generacij in sedanje generacije delavcev Tehnice ali po novem PE LS. Dosežen je bil velik napredek in lahko se kosamo s svetovno konkurenco na področju laboratorijske opreme. Gledati pa moramo naprej in tudi tisto, kar je danes dobro, bo moralo biti jutri še boljše. Konkurenca ne spi in tekma na svetovnih trgih poteka nenehno.

V PE LS bomo v 3 letih, tako kot v matičnem podjetju Domel, vpeljali sistem vitke proizvodnje. S tem namenom smo najprej v proizvodnji pričeli vpeljevati sistem 5S ali z drugimi besedami »urejenost delovnih mest in okolice«. Naš cilj je urejeno delovno okolje, kjer so orodja in material na svojih mestih, proizvodne skupine pa planirajo in izvajajo aktivnosti samoiniciativno. Zaradi prisotnosti majhnih serij in različnosti izdelkov bodo končne rešitve za doseg vitke proizvodnje v PE LS drugačne od rešitev za velikoserijsko

delo na CNC rezkalnem stroju HAAS

proizvodnjo. Največjo oviro pri tem vidim v naših glavah, saj se bomo morali prilagoditi novemu načinu razmišljanja. Najlažje je odnehati z izgovorom, da to pri nas pač ne gre.

Zaradi raznovrstnosti proizvodnega programa, ki se odraža v velikem številu različnih sestavnih delov, bomo vsaj na eni družini laboratorijskih aparatov poskusili narediti preboj na tržišču v smeri vodilnega proizvajalca. Posledica bo povečanje tržnega deleža in stroškovno ugodnejši sistem proizvodnje vključno z dobaviteljsko verigo. S tem namenom se povezujemo z inštituti in medicinskimi fakultetami v iskanju idej za bodoče potrebe na področju raziskav in postopkov podprtih s sodobno laboratorijsko opremo. Velika odvisnost od kupca, katerega tržni delež je prek 50 odstotkov celotne letne prodaje, nas sili v iskanje dodatnih prodajnih možnosti. Ker trenutno nismo na trgu nevarni za velike igralce, bomo lahko z ojačenjem ekipe prodaje tržili našo laboratorijsko opremo po celem svetu. S tem namenom bomo tesneje povezali aktivnosti prodaje in razvoja v smislu projektnega pristopa do novih kupcev.

Planiranje in terminiranje proizvodnje bomo organizirali na podlagi principa vlečenja. To

pomeni, da kupec oziroma prodaja naroča, kaj se bo delalo in kdaj bo odpredano, planiranje pa vse skupaj uskladi z nabavo in proizvodnjo v smislu enakomernosti poteka proizvodnje. Nov način planiranja bo pripomogel k zmanjšanju zaloga in večji pretočnosti nalogov.

Na nabavnem področju bomo iskali cenejše komponente tudi s pomočjo centralne nabave Domela. Razvoj bo nabavi pomagal s standardizacijo sestavnih delov in njihovim optimiranjem v smislu manjše porabe materiala in lažje obdelave.

Sinhronizirali bomo poslovne procese med PE LS in področji razvoja, prodaje, nabave in kakovosti v Domelu. Poleg organizacijskih usklajevanj to pomeni izmenjavo pomembnih informacij, ki podpirajo preglednost poslovanja in pridobivanje novih znanj. Informacijski sistem SAP bomo prilagodili specifični poslovanja maloserijske proizvodnje. V proizvodnji se dodaja vrednost. Vsako nepotrebno administriranje je izguba!

Vse zgoraj opisano bomo dosegli z motiviranimi sodelavci, ki se bodo poistovetili s cilji poslovnih enot in Domela, bodo kompetentni in na svojih področjih iskali nove rešitve.

OPTIČNA

KONTROLA ROTORJEV

Drago Benedik

Paleta tipov sesalnih enot je zelo raznolika. Še vedno proizvajamo sesalne enote, ki so bile razvite pred 10 ali 15 leti, vendar v vedno manjših količinah. V zadnjih letih se povečujejo serije novih tipov sesalnih enot, ki se proizvajajo na avtomatskih navijalnih in montažnih linijah. Te enote nam zagotavljajo konkurenčnost na svetovnem trgu. Da sledimo trendu padanja cen izdelkov, je potrebno stalno razvojno in tehnološko optimiranje, to pomeni, da je potrebno stalno povečevati tehnično produktivnost z avtomatizacijo in drugimi izboljšavami.

V letu 2012 bomo izdelali sistem za optično kontrolo rotorjev na rotorski liniji 4, kjer se navijajo rotorji 463 in 467. Sistem bo detektiral napake na kolektorju, paketu in navitju. Naprava za optično kontrolo bo zasnovana kot zaključena merilna enota in bo sestavni del stroja za končno kontrolo in pakiranje izdelanih rotorjev. Oprema bo obsegala optični kontrolni sklop, ki ga sestavljajo merilna oprema na štirih merilnih mestih s pripadajočim električnim in krmilnim delom, ter elektro omaro s procesno enoto in krmilnim pogonom rotacijskih postaj.

S sistemom bo možno odkrivati sledeče napake:

1. Napake na bakrenem delu kolektorja:

- poškodba robu lamele kolektorja
- poškodba površine lamele kolektorja
- prekratko struženje
- sled struženja kolektorja

2. Napake na utoru kolektorja:

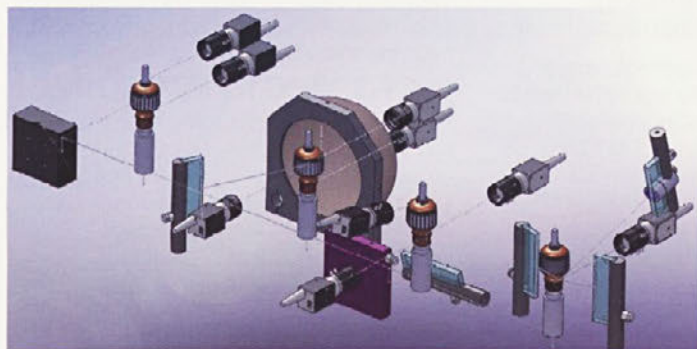
- špena v utoru
- lak v utoru

3. Napake na kljukici in navitju:

- kriva kljukica
- odstopljena žica
- priščipljena žica s kletko

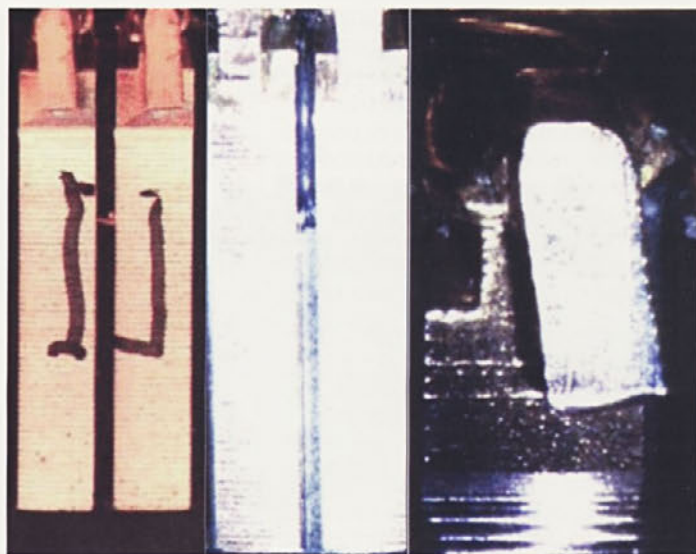
4. Napake na paketu:

- preveč zalakiran paket
- nelakiran rotor
- nepostružen paket
- izmet po balansiranju

Optična kontrolna oprema

Tehnična rešitev naprave je zasnovana tako, da se bodo izdelki transportirali na krožni mizi, kjer bodo štiri mesta za optično kontrolo, peto mesto bo rezervno. Funkcionalnost optike bo zagotovljena s postavitvijo kamer in sistemov osvetljevanja po merilnih mestih. Kamere bodo povezane na računalniško procesno enoto, ki bo vršila zajem, obdelavo in vrednotenje merjenih veličin ter rezultate posredovala krmilju stroja. Optične merilne sklope s pripadajočim krmiljem bo dobavil FDS, ki se ukvarja z opremo za računalniški vid. Vse ostalo, to so mehanski deli, transportne enote, inštalacije, zaščite in vgradnja na linijo, se bo izdelalo v OZI-ju.

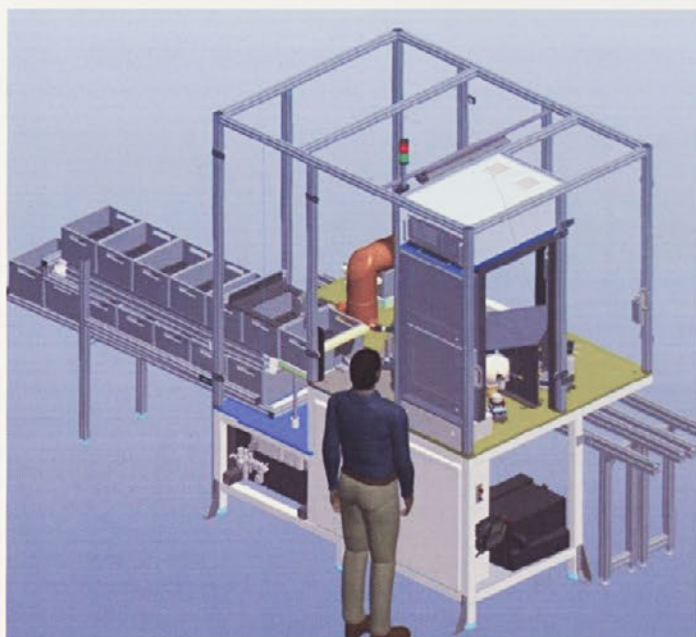

Špena v utoru

Lak v utoru

Kriva kljukica

Stroj za končno kontrolo in pakiranje rotorjev

Stroj za optično kontrolo rotorjev bo nadomestil očno kontrolo in zlaganje rotorjev v embalažo. Naloga predstavlja strokovni izziv, hkrati pa je tudi potencial pocenitve. Njena izvedba bo povečala konkurenčnost sesalnih enot v prihodnjem obdobju.

Štefka Jeram

PE MO – Poslovna enota motorji, ja, to smo mi, Retečani. V PE MO nas je 84 redno zaposlenih in 9 zaposlenih za določen čas. Ukvarjamo se s proizvodnjo DC motorjev in univerzalnih kolektorskih motorjev, izdelavo statorjev in rotorjev za Stihl-ove motorne žage. V naši enoti imamo tudi oddelek tehnologije, ki vam ga bom predstavila.

Marjan Kokalj, Simon Gaber, Denis Ovniček

Oddelek tehnologije sestavljajo trije zaposleni in pa vodja tehnologije Franc Medičevac, ki je tudi vodja proizvodnje v PE MO. Prvi, ki je prišel v oddelek tehnologije, je bil Simon Gaber, ki to delo opravlja še danes. Drugi je v oddelek prišel Marjan Kokalj in pa zadnja okrepitev tehnologije Denis Ovniček, ki se je oddelku tehnologije pridružil lansko leto.

Simon je odgovoren tehnolog za montažne linije, Marjan je odgovoren tehnolog za rotorske linije, Denis pa jima pomaga, tudi nadomešča ju ob njuni odsotnosti.

Naloge, ki jih opravljajo tehnologi v naši enoti, so iste kot naloge tehnologa v celotnem podjetju Domel. V oddelku tehnologija fantje oblikujejo tehnološke postopke na osnovi razvojne dokumentacije. Zasnovati in preizkušati morajo tehnološke postopke za tekočo proizvodnjo. Za vsak nov izdelek je potrebno izdelati tehnološko dokumentacijo, kar pomeni, da morajo predpisati potek dela na vsaki operaciji, predpisati frekvence nadzora kakovosti zahtevanih mer, predpisati uporabo delovnih sredstev, menjalnih delov, določene parametre...

Oddelek tehnologije mora sodelovati pri vseh poskusnih serijah. Naloga oddelka je tudi,

da organizira izvedbo snemanja stabilnosti procesov in sodelovati mora pri izdelavi predlogov za odpravo pomanjkljivosti. Sodelovanje v oddelku tehnologije je zelo pomembno na projektih, pomembno je tudi sodelovanje pri preizkusu in prevzemu orodij v proizvodnjo. Kajti, najbolj pomembno za proizvodnjo je, da so orodja izdelana pravilno in pa tudi v času, ki je predviden, da proizvodnja lahko nemoteno steče.

Naloge oddelka tehnologije so tudi naročanje popravil in predelav orodij, naročanje drobnega inventarja pri zunanjih dobaviteljih – iskanje ponudb.

Velik pomen ima oddelek tehnologije tudi pri reševanju problemov neustrezne kakovosti izdelka. Ker nas je v naši enoti malo, tehnolog vedno sodeluje tudi pri reševanju reklamacij do kupca. Sploh pri reševanju reklamacij na avtomobilski industriji rabimo pomoč oddelka tehnologije. Vsaka reklamacija kupca avtomobilske industrije zahteva poročilo 8D Report. 8D Report se rešuje timsko. 8D Report je dokument, ki vsebuje 8 korakov do rešitve problema. Dokument je zaključen, ko so realizirani vsi korektivni ukrepi.

Največ časa trenutno tehnologi porabijo na montažni in rotorski liniji za avtomobilsko

industrijo, kjer se še vedno srečujemo s problemi orodij, priprav in tudi vhodnih materialov. Potrebno je vložiti veliko truda, imeti morajo veliko zamisli, da pridejo do konca želenega cilja – proizvodnja s čim manj napakami oz. s ciljem povečanja produktivnosti in stabilnosti procesa.

Tehnologi v naši enoti so res 100-odstotno vpeti v proizvodnjo, kar dokazujejo s svojimi predlogi za izboljšave, s sodelovanjem na različnih projektih, z naročanjem novih linij s pripadajočimi orodji, z izvajanjem meritev in s snemanjem procesov, s sodelovanjem v timih pri reševanju problemov ...

Ko se pogovarjamo s fanti iz oddelka tehnologije, velikokrat poudarijo, da je problem, ker smo na drugi lokaciji. Informacije so prepočasne, na dosegu roke nimamo orodjarne, merilnice, razvoja in drugih podpornih služb. Verjetno bi bil marsikateri problem hitreje rešen, če bi bili bližje matičnemu podjetju.

Na koncu bi pa dodala še to, da oddelek tehnologije PE MO dobro sodeluje tudi z oddelkom kakovosti, ki ga imamo tudi v naši enoti in ga bom opisala v eni izmed naslednjih številčk našega glasila.

Marjan Kokalj pri preverjanju navijalnega stroja

Simon Gaber pri preverjanju parametrov na vtiskovalni pripravi

Denis Ovniček pri merjenju na optičnem mikroskopu

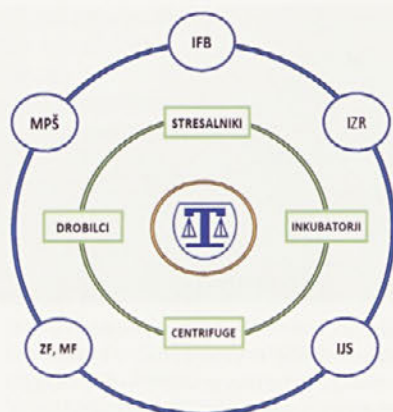
SODELOVANJE

Z INŠTITUTI ZNANJA

Boštjan Demšar

V poslovni enoti Laboratorijski sistemi, kjer izdelujemo laboratorijske aparate pod blagovno znamko Tehnica, sodelujemo z inštituti znanja že vrsto leto. Bivše podjetje Tehnica je že v preteklosti razvijalo precizne tehnice Exacta v sodelovanju s Fakulteto za elektrotehniko in z Inštitutom za vakuumsko tehniko. Kasneje se je nadaljevalo sodelovanje z Inštitutom Jožef Stefan pri razvoju centrifug Centric 322. V novjšem obdobju je povezava z inštituti znanja predpogoj, da se sledi hitremu razvoju, ki ga narekuje nekaj največjih podjetij ter konkurenca z vzhoda.

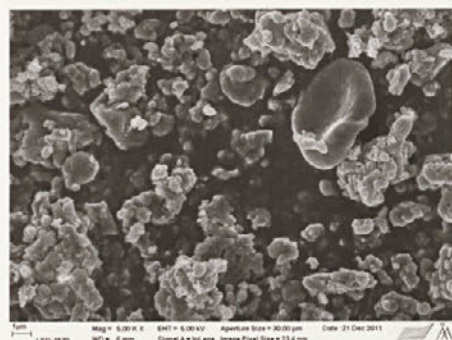
Shema; Legenda: IJS – Institut »Jožef Stefan«, IFB – Inštitut za fizikalno biologijo, IZR – Inštitut Zoran Rant, MPŠ – Mednarodna poslovna šola, ZF – Zdravstvena fakulteta, MF – Medicinska fakulteta

Povezave poslovne enote Laboratorijski sistemi najlažje prikažem na grafični način. Laboratorijske aparate lahko razdelimo na nekaj osnovnih družin. Stresalniki so največja družina. Izdelujemo jih za ameriškega kupca Labnet, ki je del skupine Corning z dvajset tisoč zaposlenimi. Ideje o razvoju novih aparatov so plod njihovih in naših izkušenj in so povezane z raziskavami trga.

Druga večja skupina so centrifuge, kjer smo zaradi odlične podpore, ki jo nudimo, znani predvsem v Sloveniji in državah bivše Jugoslavije. Naši večji kupci so Krka, Lek, zdravstveni domovi, splošne bolnišnice ter fakultete in inštituti, ki se ukvarjajo z raziskavami na področju diagnostike. V

V ospredju levo stresalnik Vibromix 50, desno kroglčni razbijalec Mill Mix 20, zadaj ekipa s sejma Medica 2011 v Düsseldorfu, Nemčija

Mikrovezikli – rdeče krvničke pred razbijanjem in po njem (avtor teksta in fotografij dr. Vid Šuštar, univ. dipl. boil.)

sodelovanju z IJS in izred. prof. dr. Borisom Turkom je bila leta 2008 razvita nova centrifuga Centric 200, z Inštitutom Zoran Rant pa še centrifuga Centric 200 R (hladilna centrifuga). V letu 2010 je sledil razvoj centrifug Centric 400 in Centric 400R. Trenutno sodelujemo v projektu EUREKA, kjer bomo z izr. prof. Veroniko Kralj Iglič, univ. dipl. fiz., ter njeno raziskovalno skupino za biomedicinske raziskave na Zdravstveni fakulteti v Ljubljani razvili centrifugo, ki bo omogočala kontrolirano delovanje in bistveno izboljšala diagnostiko.

Tretja družina so mini inkubatorji, ki jih večinoma izdelujemo za največjega evropskega distributerja VWR. Sodelovanje,

UREDITEV

MESTA ZA DELO S SLIKOVNIM ZASLONOM

ki se je v letu 2010 pričelo z 10-litrskim mini inkubatorjem, že prinaša rezultate. V lanskem letu se je prodaja inkubatorjev v primerjavi z letom 2010 potrojila, razvili smo tudi že 23-litrski inkubator, ki ga izdelujemo od septembra 2011. V letošnjem letu že nadaljujemo z razvojem novega hladilnega inkubatorja.

Najnovejša družina laboratorijskih aparatov so drobilniki. Kroglični razbijalec Mill Mix 20 je bil razvit v sodelovanju z Inštitutom za fizikalno biologijo. Naprava je uporabna za pripravo majhnih in zahtevnih vzorcev v zelo kratkem času. Aplikacije so povezane z biotehnologijo, ekologijo, geografijo, forenziko ... pravzaprav uporabnost sproti ugotavljamo, saj je bila v začetku uporabnost povezana le z mikrobiologijo. Ob koncu lanskega leta smo s pomočjo dr. Jožice Rejce navezali še stike z novimi laboratoriji z Inštituta »Jožef Stefan« in Mednarodno poslovno šolo pod vodstvom prof. dr. Aleksandre Kornhauser. Pri razvoju aplikacij bomo nadaljevali s sodelovanjem z laboratorijem za biokemijo, ki ga vodi izred. prof. dr. Boris Turk, novo pa je sodelovanje z laboratorijem za elektronsko keramiko pod vodstvom prof. dr. Barbare Malič ter s prof. dr. Draganom D. Mihailovićem, vodjo programa nanoznanosti in nanotehnologije.

»Celice v človeškem telesu, ob celični aktivaciji ali celični smrti, brstijo in sproščajo vezikle manjše od mikrometra (mikrovezikle).

Mikrovezikli nosijo informacijo o celici, iz katere so odbrsteli, zato so zanimivi kot potencialno diagnostično orodje za bolezni, kot so rak, avtoimune bolezni, sladkorna bolezen ipd.

Z napravo MillMix 20 je možno razbiti celični material (celotne celice ali pa mikrovezikle) za analize celičnih vsebin, torej kot predkorak za diagnostične analize. Kot prvi korak v preverjanju primernosti naprave MillMix 20 za razbijanje celic smo v Laboratoriju za klinično biofiziko, Katedre za Ortopedijo, Medicinske fakultete, Univerze v Ljubljani razbijali eritrocite (rdeče krvničke) in rezultat zaradi majhnih dimenzij razbitih struktur opazovali z elektronskim mikroskopom.

Vzorec smo obdelali za opazovanje in opazovali na vrstičnem elektronskem mikroskopu (LEO Gemini 1530, Oberkochen, Nemčija) na Finskem v Turkuju na univerzi Abo Akademi. Na sliki so vidni ostanki eritrocitov razbitih pri najvišji frekvenci 30 Hz v času 5 minut ob prisotnosti steklenih kroglic premera 106 mikrometrov. Zgoraj desno je viden še deloma ohranjen eritrocit. Slika je narejena pri 5.000-kratni povečavi.«

Naše kompetence in produkte bomo v letošnjem letu predstavili na treh mednarodnih sejmih ArabLAB, Analytica in Medica. Vabim vas, da si več o teh dogodkih preberete v novicah na internetni strani www.tehntica.si ter www.facebook.com/tehntica.domet. Obenem vsem sporočam, da imamo izredno ugodno ponudbo tehnic objavljeno tudi na Bolhi.

Računalnik danes uporabljamo vsi, nekateri bolj, nekateri manj. Glede na to, da se delovna doba podaljšuje, v pokoj pa bi radi šli zdravi, se moramo izogibati nepravilni uporabi delovnih sredstev. Prisiljena drža za daljši čas in daljše obdobje zagotovo privede do poškodbe. Čeprav ta tematika spada v področje Navodila za varno delo, ne bo odveč, če smo s tem seznanjeni čim širše, saj smo tudi doma veliko za računalnikom.

Jože Prezl

Pravilnik o varnosti in zdravju pri delu s slikovnim zaslonom (Ur. list RS, št. 30/2000) pravi, da delo s slikovnim zaslonom ne sme povzročati poškodb ali zdravstvenih okvar. Določila pravilnika veljajo za tiste, ki pri delu uporabljajo računalniško opremo z zaslonom najmanj 4 ure na dan.

Poškodbe pri delu z računalnikom

Poškodbe in težave, povezane z uporabo računalnika, obsegajo širok spekter, vendar jih večinoma delimo v tri skupine:

- Poškodbe zaradi ponavljajočega se preobremenjevanja
 - Poškodbe kit
Vnetje kit je ponavljajoča se mikropoškodba kite, ki vodi do vnetja. Vnetje sinovialnih ovojnic okoli kit (to so tunelčki, skozi katere praktično brez drsenja drsijo kite).
 - Sindrom karpalnega kanala je sorodna poškodba, pri kateri je ključno vedeti, da gre za poškodovan živec. Pojavi se lahko kot posledica vnetja sinovialnih ovojnic, ki pomembno zmanjša prostornino karpalnega kanala.
- Težave s hrbtom
- Težave z utrujenimi očmi

Poškodbe zaradi ponavljajočega se preobremenjevanja se pogosto začnejo v zapestju, lahko pa se pojavljajo tudi v prstih, roki, podlakti, komolcu (poškodba je podobna tako imenovanemu »tenišnemu komolcu«).

Simptomi:

- Utrujenost, otopelost, splošna bolečina bolečega mesta
- Mravljinčenje, napetost, slabša gibljivost sklepa, vnetje, zatekanje
- Pekoči občutki ali občutki mraza
- Izguba koordinacije moči v roki, močna bolečina
- Slabše zaznavanje dotika

Kaj povečuje možnost, da dobite poškodbe zaradi preobremenjevanja?

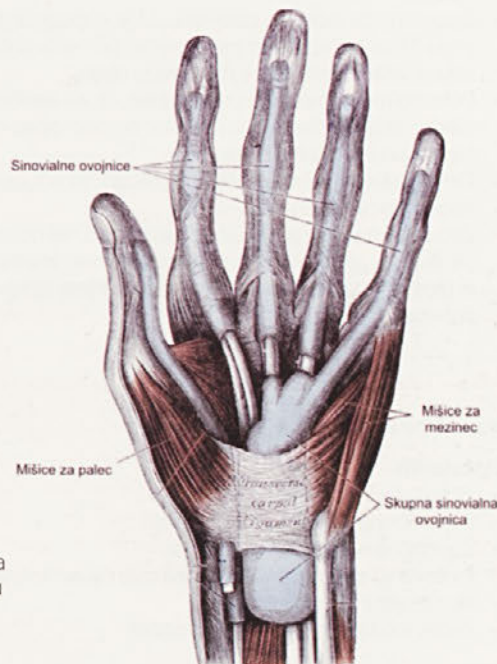
Splošno

- Več kot dve uri uporabe računalnika dnevno
- Pomanjkanje rednih odmorov med delom
- Slaba drža med delom
- Nepravilna višina in namestitve tipkovnice in miške glede na telesna razmerja uporabnika
- Pritiskanje zapestja ob podlago med tipkanjem
- Tipkanje ali uporaba miške z nazaj zapognjenim zapestjem
- Nasilno raztegovanje in zvijanje roke z namenom doseganja tipke med počivanjem zapestja na površini mize ali počivalu zapestja (isto velja za delo z miško)

Težave s hrbtom

Te so po nekaterih ocenah največji vzrok za delovno nesposobnost. Bolečine v predelu hrbtenice so lahko posledica:

- Preutrujenih ali oslabeledih hrbtnih mišic
- Razrahljanih ali oslabeledih hrbtnih vezi

- Poškodovanih medvretenčnih ploščic
- Izrabljenih sklepov

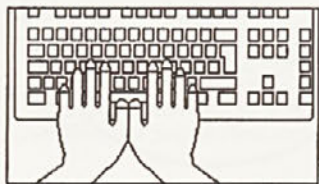
Težave z vidom

Pojavljajo se pri ljudeh, ki dalj časa gledajo v zaslone različnih vrst. Ti se največkrat pritožujejo nad:

- Utrujenimi, rdečimi in pekočimi očmi
 - Nelagodjem med gledanjem
 - Zamegljenim vidom
 - Glavoboli
 - Začasno nezmožnostjo osredotočenja pogleda na oddaljene objekte.
- Kljub temu dokončnih dokazov, da zaslone povzročajo trajne poškodbe oči, še ni!

Oblikovanje delovnega mesta

- Da se delo ne opravlja v prisilni nefiziološki drži.
- Da je dovolj prostora, da se med delom zlahka spreminja položaj telesa in se opravljajo potrebni gibi pri delu.
- Oddaljenost zaslona od oči ne sme biti manjša od 50 cm, vendar ne tolikšna, da bi povzročala težave pri branju podatkov z zaslona.
- Na delovni mizi mora biti pred tipkami najmanj 10 cm proste površine za oporo rok.

Nepravilno zavzet položaj zapestij

Pravilna drža rok

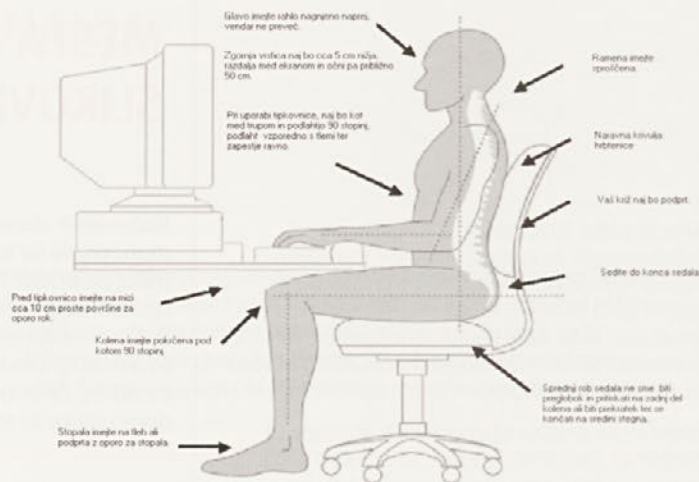
- Delovna površina ne sme imeti leska in mora biti iz snovi, ki na dotik ni hladna.
- Delovna miza mora biti stabilna in, če je le mogoče, po višini nastavljiva (med 72cm in 75cm). Ker mize v večini primerov niso nastavljive, to težavo lahko odpravimo s stojalom za noge.
- Delovno mesto mora biti urejeno tako, da viri svetlobe, kot so okna, svetilke ali druge svetlobne površine ne povzročajo neposrednega bleščanja ali zrcaljenja na zaslonu.
- Delovni stol mora biti stabilen ter omogočati udoben položaj in neovirano premikanje.
- Zaradi kontrasta, ki povečuje utrujenost oči, naj bosta delovno mesto in okolica vsaj približno v istem odtenku. Primer: Imamo črno tipkovnico in gledamo na bel ekran. Rešitev je zamenjava tipkovnice ali pa slepo tipkanje.

Primer ergonomsko urejenega delovnega mesta z računalnikom

Nasveti za varno delo z računalnikom

Tipkovnica

- Pri tipkanju ne upogibajte zapestij.
- Dlan mora biti v ravni črti s podlaktjo.
- Zapestij ne naslanjate na rob mize.
- Pri tipkanju se mora premikati cela roka od rame naprej.
- Ne tipkajte z iztegnjenimi prsti.
- Zadnji rob tipkovnice nagnite navzdol.

Zaslon

- Zgornja vrstica na zaslonu naj bo približno 5 cm pod višino oči.
- Povečajte velikost pisave na zaslonu.
- Med delom se občasno, vendar redno, obračajte stran od zaslona in se zazrite v oddaljen objekt.
- Ne prenehajte mežikati med delom z računalnikom.
- Zaslon ne sme biti obrnjen proti oknu (kontrast) ali od okna (odsev).

Odmori

- Priporočajo se pogosti kratki odmori (1-2 minuti odmora na vsakih 15 minut in vsaj 5 minut odmora na 1 uro).
- Med odmori izvajajte razgibalne vaje.

Razgibalne vaje

Glava

Namen: Raztezanje prsnih, vratnih in ramenskih mišic.

Izvedba: Sediš v pokončnem položaju. Ne da bi dvignil brado, premakneš glavo naravnost nazaj. Če pri tem dobiš občutek »dvojnje brade« vajo delaš pravilno.

Ramena

Namen: Za sprostitev napetosti v področju ramen in vratu.

Izvedba: Dvignite ramena proti ušesom, dokler ne občutite rahle napetosti v vratu in ramenih.

Vrat

Namen: Sprostitev vratnih mišic.

Izvedba: Glavo nagneš počasi v levo; z levim ušesom se poskuša dotakniti leve rame. To ponoviš tudi z desno stranjo. Počasno spustiš brado na prsi, glavo obrneš povsem levo, nato jo obrneš povsem desno.

Zgornji del hrbta

Namen: Raztezanje zgornjih in srednjih hrbtnih mišic.

Izvedba: Z levo dlanjo primeš desno roko tik nad komolcem in nežno potisneš komolec proti levi rami.

Noge-gleženja

Namen: Raztezanje mišic v gležnju.

Izvedba: Dvigneš nogo od tal: noga naj bo iztegnjena. Izmenično upogibaš (prsti so usmerjeni navzgor) in izteguješ (prsti usmerjeni naprej) gleženj.

OPOZORILO

Računalnik je potrebno po uporabi izklopiti zaradi dveh razlogov. Varčevanje energije in požarne varnosti zaradi pregretja ventilatorja ali katerega drugega dela računalniške opreme.

Vir: društvo varnostnih inženirjev Gorenjske

LETNI

RAZGOVOR - ETIČNA OBVEZNOST ALI ZGOLJ STROKOVNA NALOGA VODIJ?

Je vaš sistem letnih razgovorov zadovoljiv, res deluje? Prvo testno vprašanje: Znete v obrazcu za letne razgovore z zaposlenimi poiskati sestavne dele, ki so neposredno povezani z uresničevanjem poslanstva, vizije, temeljne strategije in osnovnih vrednot? Drugo testno vprašanje: Ali vsi vodje 100-odstotno in brez nerganja opravijo letne razgovore z zaposlenimi? Odgovori na obe vprašanji slejkoprej kažejo, da sistem letnih razgovorov v slovenski praksi pogosto ne deluje, kot bi moral. Samo deloma je za to krivo neustrezno prenašanje praks iz razvitih držav, kjer ima tradicija individualne presoje delovne uspešnosti s pomočjo letnih razgovorov daljšo zgodovino, precej bolj v ospredju pa je dilema, ali je možno in kako zagotoviti, da bodo vodje svoje delo v obvladovanju celotnega procesa upravljanja delovne uspešnosti, in s tem tudi letnega razgovora, opravili tako, kot bi morali. So za to res dobro usposobljeni? In zlasti ter najprej, ali se zavedajo, da so za to tudi etično odgovorni svojim sodelavcem?

Brane Gruban

Okolje danes vrhunski izvedbi letnih razgovorov, ki obsegajo tako t.i. analitično-ocenjevalni kot tudi razvojni del upravljanja delovne uspešnosti, nikakor ni naklonjeno! Prioritete menedžerjev so doseganje rezultatov za vsako ceno, pritisk na uresničevanje nalog in ne na razvoj sodelavcev ali razvoj odnosov z njimi! Časa za kakovosten proces izvedbe letnih razgovorov je tako nesporno premalo, saj tu ne gre za enkratni dogodek, ampak skrbno in širše zastavljen trajnostni proces, ki ima nekaj mejnikov, ki jim v nestrokovnem žargonu potem pravimo letni razgovor. Ta pravzaprav ni en sam, ampak bi v procesu morala biti najmanj dva (teoretično bi jih moralo biti v resnici šest, če bi želeli zadostiti vsem pričakovanjem sodelavcev in potrebam organizacije). Toda že dva termina letno predstavljata večini prezaposlenih vodij resen problem. Prvi termin bi se naj nanašal na pripravo – definiranje letnih ciljev, presojo kritičnih kompetenc in potreb usposabljanja, drugi pa na analizo doseženega in pripravo razvojnega načrta! Tako ni nobeno naključje, da je prav čas najhujši sovražnik letnih razgovorov in da zato marsikje letni razgovori postajajo nekakšna rutinska "hoja k spovedi"!

Etična odgovornost vodij

V zvezi z uresničevanjem letnih razgovorov se pogosto omenja kritična vloga vodij. Ti se seveda zavedajo, da so letni razgovori pomembni, pomagajo k objektivizaciji ocen delovne uspešnosti, so lahko dobra osnova za primernejše in fleksibilnejše nagajevanje, omogočajo temeljna izhodišča za karierni razvoj sodelavca. Vendar pa jih ves čas razumejo ... kot varnostne pasove pri avtomobilih – vsi vemo, da so le-ti koristni in dobra stvar, a so zelo neudobni in zato največkrat odveč! Toda v primeru letnih razgovorov ne gre le za vprašanje pomanjkanja časa, usposobljenosti ali nevarnega odpora vodij do inštituta letnega razgovora, kritično je nerazumevanje vodij, da imajo pri letnih razgovorih tudi etično odgovornost do sodelavca. Vsak zaposleni namreč želi (in si zasluži) odgovor na dve ključni vprašanji:

1. Kaj se od mene pričakuje?
 2. Kako ustrezam tem pričakovanjem in kako jih izpolnjujem?
- Odgovor na prvo vprašanje bi vodja moral

zagotoviti slehernemu sodelavcu na začetku leta. Gre za t.i. uvodni letni razgovor, kjer bi skupaj v enournem pogovoru opredelila poglobitve cilje, ki naj bi jih sodelavec moral uresničiti, določiti ključne odgovornosti in preučiti t.i. kritične ali ključne kompetence, ki jih sodelavec potrebuje za uresničitev pričakovanj. Na kratko, opredeliti morata kaj (cilji, naloge, vloga, odgovornosti) mora sodelavec uresničiti, istočasno pa poiskati odgovore tudi na vprašanja kako (kompetence oz. ustrezna vedenja). Večina dobrih opisov delovnih mest (sistemizacij) ponuja vnaprej tudi še jasne standarde delovne uspešnosti, tako da do dvomov o uspehu ali neuspehu sodelavca na koncu analitičnega obdobja pravzaprav sploh ne bi smelo priti.

Odgovor na drugo vprašanje pa je seveda del klasičnega, zaključnega letnega razgovora, ki je sklepno-formalno dejanje celoletnega procesa upravljanja delovne uspešnosti. Lahko bi dejali torej, da vodenje procesa letnega razgovora ni le menedžerska in profesionalna odgovornost vodje, ampak torej tudi

etična obligacija do sodelavca, ki mu mora brezpogojno zagotoviti odgovore na ključna vprašanja.

Kaj sploh je "letni razgovor"?

Postavili bomo še eno, dokaj predrzno hipotezo! Menedžerji pogosto sploh ne vedo, kaj letni razgovor sploh je! Razlog za to drzno trditev je v vedenju mnogih vodij, ki se bojijo, da je v presoji sodelavcev težko biti resnično objektivni, da mnogih vidikov preprosto ni mogoče kvantificirati oz. opredeliti števno! Gre za popolno zmoto in nerazumevanje inštituta letnega razgovora! Letni razgovor je formalni zapis osebnega mnenja vodje o delu posameznikov. Kot tak pa se sploh ne more izogniti klasičnemu laičnemu in nestrokovnemu pojmovanju subjektivnosti. V primeru letnega razgovora namreč ne moremo nesporno zagotoviti dokazljivega in "strokovno" utemeljenega dokumenta, ki bi zdržal recimo ustrezno znanstveno presojo ali imel oporo v numeričnih dokazih! To pa še zdaleč ne pomeni, da je apriorno sporen ali

Zakaj vodje ne marajo letnih razgovorov?

1. Običajna zadrega in nepripravljenost kritizirati sodelavca (ali vsaj polemizirati o njegovih neuspešnostih).
2. Pomanjkanje ustreznih znanj, veščin in kompetenc za ustrezno vodenje letnega pogovora.
3. Slaba IT podpora.
4. Odpor do novotarij in sprememb ustaljenih praks.
5. Ne vedo, kaj letni pogovori v resnici so...in tudi kaj niso!?
6. Nezaupanje v sistem (inštrument) in njegovo validnost.
7. Neprepoznavanje koristi in prednosti.
8. Odpor do (navidezne?) papirologije in zamudnosti procesa.
9. V resnici ne želijo igrati "bogov" in biti razsodnik "vrednosti" sodelavca ali vplivati na njegovo usodo, plačo!

Kako odpraviti težave pri letnih razgovorih?

1. Dobro usposabljanje ali coaching ter ustrezna komunikacija pomagajo! Vendar le do določene mere ...
2. Trik je v delnem prenosu odgovornosti na sodelavca s pomočjo sistema samoocenjevanja ter samopostavljanja ciljev in meril delovne uspešnosti!
3. Sodelavec ob usmerjanju vodje najprej sam dobro premisli o svojem delu, analizira svoje prednosti in šibke strani in načrtuje aktivnosti za uresničenje ciljev!
4. Skrbno preuči opis delovnega mesta, naloge, odgovornosti, zatevane kompetence za delo in zlasti vlogo (poslanstvo) ter v dogovoru z vodjo določi cilje.
5. Po tem obdobju pripravi samooceno doseženega in načrte za naprej (razvojne, glede del. Uspešnosti ipd.)
6. Vodja ima pravico veta, usmerja proces in je coach sodelavcu!

nepošten! Najprej kaže predvsem razložiti razlike med tem, kaj je sploh subjektivno, kaj objektivno in kaj števno, saj gre za različne kategorije. Slovar recimo definira, da je nekaj objektivnega, če je razbremenjeno osebnih preferenc in naklonjenosti na strani presojevalca, če se pojav da (vedenjsko) opazovati, če gre za pošteno in nepristransko gledanje, če so definirani kriteriji odličnosti in če razsodniku zaupamo in mu priznavamo usposobljenost in integriteto! V primeru letnega razgovora lahko načeloma ugotovimo, da vodje (lahko) brez težav zadostijo vsem naštetim parametrom "objektivnosti", saj se:

- slabšo ali boljšo delovno uspešnost da "opaziti";
- vodja nima pravega ali logičnega razloga, da bi bil pristranski;
- vodjo je mogoče za svojo vlogo "razsodnika" ustrezno usposobiti.

Zaključimo lahko torej, da je potrebno in zaželeno, da vodja zagotovi čimveč jasnih dokazov za svojo oceno, vendar pa nima razlogov biti zadržan ali molčati o (ne)uspešnosti sodelavca samo zato, ker ne more znanstveno dokazati svojih preso! Gre pač ... samo za osebne presoje, ki pa so za delovno uspešnost sodelavcev nujne in koristne ter nenadomestljive s čim drugim.

Drugi razlog, zakaj se vodje pogosto upirajo ali izogibajo letnim razgovorom, je bojazen pred tem, kaj se utegne zgoditi ... potem! Izrekanje slabih novic ali kritike zagotovo ni enostavno opravilo. Deloma je rešitev v ustreznem treningu vodij za posredovanje povratnih informacij, še več pa v razčiščevanju zadev v glavih, saj s tem, da ljudem ne damo uporabnih povratnih informacij, ne pomagamo pri njihovem razvoju. Nasprotno! Ljudje ne vedo, kaj delajo prav in česa ne ter kaj bi morali nujno spremeniti in izboljšati. Namen letnih razgovorov tudi ni doseči soglasja med vodjo in sodelavcem! Če ga dosežete, super! Verjetnost pa ni zelo velika, ne le zaradi trmoglavosti ene ali druge strani, ampak izvira iz preprostega spoznanja, da je soglasje v primeru, ko gre za bližanje in sledenje visokim zahtevam in standardom delovne odličnosti, resnično težko doseči!

Večja so pričakovanja vodje, težje bo sodelavec soglašal z oceno svojih delovnih dosežkov! Pravi namen letnih razgovorov je doseči zgolj razumevanje, zakaj je ocena takšna, kot pač je. Doseči soglasje

Obožujete redne letne pogovore vodij in sodelavcev?

Seveda! Absolutno. Tako kot obiske pri zobozdravniku. Dejstvo je, da jih sovražijo vsi: tako tisti, ki so jih deležni, kot tisti, ki jih izvajajo. Pa bi bilo lahko sploh kako drugače? Premislite recimo o tem ... Če ste med tistimi, ki te redne letne ali polletne rituale s hojo k spovedi težko prenašate, si omislite ... lastne letne pogovore! Zastavite si nekaj ciljev, praviloma učečih in razvojno naravnanih, toda tudi nekaj tistih, ki se nanašajo na vašo delovno uspešnost. Vsak mesec se pokličite v pisarno in s sabo opravite ... letni razvojno-ocenjevalni pogovor! Kako vam gre? Kje odstopate, kaj delate dobro in kje so možne izboljšave? Kaj je vredno pohvale? Katera orodja, resurse ali informacije potrebujete, kakšno podporo, da bi uresničili zastavljeno?

Bodite pri tem brutalno neprizanesljivi s sabo! Tovrstna vaja in eksperiment ima namreč namen zgolj pomagati vam, da se izboljšate, razvijate in dosežete odličnost v tistem, kar počnete! Opravičevanje in racionalizacija lastnih napak in vedenj vam pri tem niso prav v nobeno pomoč. Prepričajte pa se tudi, da razumete, kako vsak del vašega dela pripomore k višjemu cilju, vašemu uspehu, zadovoljstvu in blaginji. Pri tem je dober nasvet tudi to, da si zastavite nekaj manjših in nekaj večjih ciljev, tako da bo ob vsakem ocenjevanju mogoče presoditi, da je resnično (ne)dokončanih vsaj nekaj nalog ...

Če vam to ne zadošča, si lahko omislite manjšo skupino sodelavcev in jih zaprosite za pomoč, da vas presodijo (še) oni! Če jim ni vseeno, vam bodo z veseljem pomagali, povedali resnico in držali za besedo ter šteli za odgovornega!

Če pa ste na drugi strani, med vodji, ki izvajajo letne pogovore s sodelavci, ... zakaj za božjo voljo ne bi spodbudili sodelavcev, da tovrstne redne letne pogovore opravijo sami?

je dobrodošlo, doseči razumevanje ... je obvezno! In še nekaj: "trik", ki ga iščejo mnogi pri izvedbi letnih razgovorov, je v tem, da vodja prenese velik del odgovornosti za njihovo uspešno izvedbo na sodelavca, ki naj ga spodbudi k samoanalizi zahtev delovnega mesta in samoocenjevanju!

Kaj se zgodi, če vodja ne izvaja letnih razgovorov tako, kot bi jih moral?

Odgovor je najpogostejše ... nič! Ali vsaj ne kaj posebnega, kar bi narekovalo spremembo vedenja vodij. Lažje se je zagovarjati, kritizirati sam sistem, polemizirati s kadrovske službo, osporavati zunanjim svetovalcem ipd., kot pa spremeniti neprimerno prakso! Rešitve torej ni, dokler vodje zares ne bodo občutili takšnih ali drugačnih posledic neizvajanja letnih razgovorov! Kazni ne učinkujejo vedno in povsod in celo akumulirajo nezadovoljstvo vodij, ki utegne navsezadnje zrušiti celoten sistem letnih razgovorov. "Okus po medu je pač boljši, kot pa tisti pri kisu", pravi eden od gurujev letnih razgovorov. Predlaga namreč "tovariško kritiko in pritisk": recimo diskretno, javno objavo imen vodij, ki niso izpolnili svojih obveznosti, opozorila o rokih po elektronski pošti in na intranetu, dodaten pritisk pa predstavlja tudi sistem, kjer mora končno sliko o oceni delovne uspešnosti videti tudi nadrejeni tistega vodje, ki izvaja določene letne razgovore! Tako vodjem ne bo vseeno, ali so letne razgovore opravili pravočasno! Ponekod svoje prispeva tudi natančno izdelan informacijski podporni sistem, ki ne dopušča "demokracije" o tem, kdaj je treba zaključiti z izvedbo.

Iz vsega tega pa lahko zaključimo, da je ustrezna komunikacijska podpora letnim razgovorom nepogrešljiv mehanizem razlage pomembnosti tega najstarejšega menedžerskega orodja, ki pravzaprav sploh nima nadomestila, saj se vodja postavljanju ciljev in pričakovanj ter dajanju povratnih informacij sploh ne more in ne sme ... izogniti! Če pa vse to že mora početi, naj postane letni razgovor profesionalni izziv, ki naj ga opravi ... prav! Slabe letne razgovore je razmeroma lahko opraviti, dobrih pač ne! Posledice pa niso le-te, da od vsega ne bo posebne koristi! Še več – velika bo lahko škoda, ki se kaže v poslabšanih medsebojnih odnosih, zamerah, konfliktih, nezaupanju in s tem nižji učinkovitosti zaposlenih in s tem celotne organizacije. Si to lahko danes res še privoščite?

NOVOLETNA KRIŽANKA

Pravilno geslo noveletne križanke: ZIMA ZIMA BELA VSE SKRBI BO VZELA

Nagrade prejmejo:

1. nagrado – tedenski paket v termah Čatež prejme: **Mateja Kejžar, Zg. Sorica 17, 4229 Sorica**
2. nagrado – sezonsko karto za savno/bazen prejme: **Vida Rakovec, Dolenja vas 60, 4227 Selca**
3. nagrado – sezonsko karto za savno prejme: **Jožefa Demšar, Rudno 17, 4228 Železniki**
4. nagrado – sezonsko karto za bazen prejme: **Angelca Rihtaršič, Selca 48, 4227 Selca**

Vsem nagrajencem iskreno čestitamo.

OBDOBJE

SPREJEMANJA ODGOVORNIH ODLOČITEV

V preteklem letu

V letu 2011 je delo sveta delavcev skupine Domel teklo po začrtani poti. Tako smo se zbrali na trinajstih rednih sejah. Skupaj s poslovodstvom smo obravnavali poročila in spremljali rezultate poslovanja, spremljali izvajanje ukrepov za doseganje ciljev iz poslovanja in organizacije, se seznanili s Kodeksom ravnanja skupine, ga sprejeli in postavili nove vrednote ter se seznanili z družbeno odgovornostjo skupine Domel. Obravnavali smo tekoča vprašanja ter bolj ali manj uspešno iskali odgovore nanje.

Aleksander Volf,
predsednik sveta delavcev

Seznanjeni smo bili s poročilom o rezultatih merjenja organizacijske klime in zadovoljstva zaposlenih, iz katerega smo tudi izluščili tri problemske sklope, ki so: izpopolnjevanje sistema stimulativenega nagrajevanja, izpopolnjevanje sistema napredovanja in kariernega razvoja zaposlenih ter izboljševanje medčloveških odnosov in varstvo dostojanstva zaposlenih.

Svet delavcev se bo v bodoče s slednjima dvema problemskima sklopoma ukvarjal v okviru proaktivnega delovanja.

Med odbori so bili najbolj dejavni: odbor za počitniško dejavnost, odbor za šport in rekreacijo in odbor za oblikovanje participacijskega dogovora. Prvi je pripravil razpis za letovanje 2011 ter ustrezno poskrbel za zasedenost počitniških kapacitet preko poletja, ko je interes za koriščenje največji. Razpis so popestrili z možnostjo najema mobilne hišice v AC Poljana na Malem Lošnju. Izven razpisa pa so izoblikovali nove cenovno uravnotežene termine koriščenja počitniških kapacitet v toplicah, in sicer Podaljšan vikend, Sredina tedna in Tedenski paket ter tako zagotovili posledično večjo zasedenost.

Odbor za šport in rekreacijo je tudi v letu 2011 koordiniral sodelovanje Domel-ovih zaposlenih na športno-rekreacijskih igrah in raznih zimskih ligah. Sodeloval je tudi pri organizaciji in izpeljavi športnega dela

tekmovalja na Domel-ovem pikniku. Zadnja, vsekakor pa ne nepomembna, dejavnost odbora pa je organizacija rekreacije v športni dvorani v Železnikih.

Odbor za oblikovanje participacijskega dogovora se je ukvarjal s pripravo sprememb in dopolnitev novega participacijskega dogovora s poslovodstvom.

Dogovor o medsebojnih razmerjih pri uresničevanju interesov delavcev

Uvedba tako imenovanega partnerskega modela delovanja svetov delavcev in sindikatov v družbah vsekakor zahteva tudi bistveno spremembo konkretnih oblik in metod njihovega sodelovanja v praksi. S tem namenom smo v letu 2011 podpisali dogovor o medsebojnih razmerjih pri uresničevanju interesov delavcev med obema delavskima predstavništvoma, torej med svetom delavcev in sindikatom v naši skupini.

Študijsko srečanje Združenja sveta delavcev Slovenije v našem podjetju

Enkrat letno, že deseto leto zapored, običajno v mesecu februarju, se člani Združenja svetov

delavcev Slovenije zberejo na študijskem srečanju v enem izmed slovenskih podjetij in prav v lanskem letu je bilo le-to v našem podjetju Domel Železniki. Spoznavanje in izmenjava praktičnih izkušenj delovanja svetov delavcev, ki so člani združenja, neposredno v posameznih podjetjih, torej v konkretnem okolju, v katerem delujemo, je zdaj že utečena redna oblika dela znotraj Združenja svetov delavcev Slovenije. O tem srečanju smo pisali že v eni izmed številčk našega internega glasila.

Predstavniki delavcev v drugih organih družbe

V prejšnjem mandatu zaposleni v nadzornem svetu družbe Domel Holding d.d. niso imeli svojih predstavnikov. V tem mandatu pa so izkoristili možnost imenovanja dveh predstavnikov, ki so jih imenovali na 6. redni seji sveta delavcev, dne 21.4.2011, za mandatno obdobje štirih let.

Svet delavcev bo med drugim tudi v bodoče spremljal doseganje planov, stroškovno učinkovitost in se prizadeval za izboljšanje kakovosti delavnega življenja v celotni skupini.

ZGODOVINA

JE UČITELJICA ŽIVLJENJA

Jernej Osenčič

Pa naj se zgodi. Izkoristil bom tisto možnost, ki mi je bila enkrat kar tako mimogrede dana, da se lahko vsaj še enkrat oglasim v vaši zares čudoviti skoraj revijalni publikaciji. Pri prvem »poskusnem« pisanju sem kar dobil naslov kolumne in mi je bilo zato prav enostavno »počvekati« nekaj vrstic. To »drugično pisarijo« bom pa malo težje spravil skupaj. Vendar ne samo zaradi tega, ker mi ni dan naslov, ampak predvsem zato, ker se je mišljenjska razdalja med vami mladimi in menoj tako povečala, da bom verjetno ubral tudi kakšno tako struno, ki vam ne bo povsem »na uho« ali pa bo celo slabo prebavljiva. Vem, da bo že takoj padla pripomba češ, le kaj lahko ve neki upokojenec, kar je nam že brez uka dano. Tu pa tiči zmota.

Ampak, saj sploh ne poznate težav, kakršne so nam povzročali šeleshamer, pavš papir, redis peresa ali pa celotni predmet Opisna geometrija. Vsega tega, kot tudi uporaba pomičnega računalca, ki je bil v malem žepu suknjiča bolj prisoten kot dekorativni robček, vam ni treba več vedeti ali poznati. Marsikdo od vas, če ne bi želel biti »težak frajer« na podelitvi diplome ali ob promociji akademskega naslova, sploh ne ve, kako eleganten in praktičen je kot oblačilo suknjič in kako površne in »težake« so kavbojke. Kot nalašč za umazana ali celo kravja dela. Saj imajo takšno ime, ali ne?

Kako napete so bile situacije že v osnovni šoli ob pisanju šolskih nalog kot tudi v poznejših stopnjah izobraževanja, predvsem vsem nam - tistim, ki nismo blesteli kot najbolj pridni. S tolikšnim strahom pred neuspehom se dandanes noče nihče več bojevati. Raje odneha in se usmeri v kakšno lažjo pot skozi skoraj nezavedno mladost. In kakšna posledica lahko nastane ob takšnem umiku pogostejše kot v času našega zorenja? Okolica je namreč ustvarila ogromno vabljenih razvad, v katere tako lahkotno zabrede mlado bitje, ki ni podvrženo kontroli vsakodnevnega početja. Vem, rekli boste, da so vse te moderne tegobe ustvarile naše generacije, ki danes od vas zahtevajo polnjenje fonda za brezskrbno tretje življenjsko obdobje in v katerem se želimo le še igrati s kakšnim lahkotnim hobijem. Naj bo tako ali

drugače. Na noben način naše mladostno bivanje ni bilo tako lahkotno, kot je danes. Še lahkotnost vladanja je v sodobnosti tako, da skoraj meji na humornost. Inflacija namreč ni zajela le denarja, temveč je zajela tudi vrednote, ki so jih ustvarili težji pogoji prebijanja skozi vsakodnevne tegobe pomanjkanja. Ja, kateri otrok pa še joče zaradi kazni? Le še zaradi trme ali premalo razumevajočih staršev. Igrače so zanimive le za kakšen dan, mogoče za teden dni. Vse se namreč vrti okrog te rahlo šumeče škatle pod mizo ali celo na mizi in okrog »v nagravnju« črnem okviru stalno se spreminjajočih premočno barvnih sličic. Te pa vzgajajo učenja lačno mladež namesto vas ali pa nas. Če ostanem še malo v času, ko smo morali kopirati vedenjske navade staršev ali vzgojiteljev in ko je bil odklon od njihovih receptov skoraj predrznost in podvržen kazni ali vsaj graji, je danes večinoma tako, da so ob odhodu svojih otrok na stranpota starši že skoraj po zakonu brez moči, ker gre takoj za nasilje in kratenje razvojne svobode otroka. Da se razdalja med mladimi in nami rentniki celo večja, je tudi posledica pretiranega mladostnega zanosa. Zelo pozno se šele zavedajo, da bodo tudi oni dosegli obdobje odvisnosti od ustvarjalcev presežkov. No ja, saj že termin »upokojenec« zveni bolj podobno tistemu terminu, ki pravi, da naj za vedno nekam gre. Le kdo se je domislil tega naziva, saj skoraj cel kapitalistični svet, v katerega smo kar naenkrat pribzeli, uporablja naziv, kakršnega sem omenil v prejšnjem stavku. Pa bodi o tem stokanju in povečevanju starih časov dovolj. Vi mladi pa le uživajte v tem času, ki vam ga narekujejo sodobne razmere povezane z vsakodnevnimi željami po več in več. Saj se ve, kako je ta cilj lahko doseči. Le priden je treba biti.

Ampak, v mojem prvem oglašanju v tem vašem in tudi našem glasilu sem pa prikril moj »naj hobi«. Neznansko rad se namreč potepam po naši širši domovini, ki bi ji lahko rekel etnična Slovenija. Prav nič me ne vleče na Maldive ali Nordkap. Le to me še zanima, koliko in kako se še sporazumevajo naši ljudje med seboj in z nami iz »Dežele Kranjske« potem, ko smo jih prepustili drugim pohlepnejšem. Kako lepo in prijetno, vendar včasih tudi zamudno in težko je prisluhniti govorici naših ljudi od skrajnega zahoda v Terskih dolinah do vzhodnih vasic ob reki Rabi. Ogledni cerkva in vaških pokopališč po teh nekoč naših deželah, odkrivanje še vedno shranjenih prvin naše biti in samo nam čutnih potankosti je poseben užitek vsem tistim, ki se še zavedajo, da je poznavanje zgodovine naroda, lastnega naroda, tista »slaščica«, ki se je ne zmoreš nikoli nasititi. Je pa tudi res, da smo v zadnjih stotih letih izgubili več samo nam lastnih lastnosti kot preje v celotnem obdobju vsiljevanja tujih manir. Tega bi se morali močneje zavedati in ceniti ter spoštovati vse tiste nekoč naše prednike, ki so ostali zvesti svojemu rodu kljub hudim raznarodovalnim in šovinističnim pritiskom vseh sosedov.

To moje potepanje pa ni povsem pot v neznanu. Kar veliko zelo zanimive in tudi po vsebini bogate literature je potrebno predelati vsaj v tolikšni meri, da pri slučajnem srečanju z »narodnjakom« izpadeš kot poznavalec njihovih sedanjih družbenih, gospodarskih ali političnih razmer in njihovega odnosa do svojih korenin. Tu je znanja, ki smo ga pridobili v šolskih klopih, resnično premalo. Sicer pa, če se nasloniš na znanje in izkušnje, ki si jih pridobiš pri »kolovratenu« po naši najbližji okolici ali malo širše, prav z lahkoto razumeš kulturo pokrajine in celo jezika na celotni Koroški. Seveda, kogar količnej zanimajo naši zamejci, bo vedno pričel tešiti radovednost po tej nam najbližji deželi. Zanj pravimo, da je zibelka našega naroda. Skoraj na vsakem koraku je čutiti, kako je Koroška pri varovanju krajinske kulture naši skoraj povsem enaka. Tudi pomniki starejše zgodovinske preteklosti so enaki. Tu mislim predvsem na zgradbo vasi in trgov. Tudi večji kraji so povsem primerljivi z našimi. Neverjetno se vidi, da smo nekdanj živeli čisto skupaj in da smo imeli čisto enak način življenja oziroma enak narodnostni in širše družbeni razvoj. Ampak glede primerljivosti njihovega govora z našim pa le ugotoviš zaostanek v njegovem spreminjanju oziroma razvoju. Veliko starejših ljudi je težko pripraviti v pogovor »po naše« prav zato, ker vedo, da njihov govor zveni malo arhaično, in jim zato ni prijetno. Ko pa le vztrajaš, pa si deležen zelo prijetnega in zanimivega razgovora. Sicer pa to ni nič čudnega, saj jim mi s te strani Karavank nismo omogočili niti sprejemanja radijskih programov. V zadnjem času pa ni nobeno presenečenje, če sredi Celovca naletiš na mladega sogovornika, ki se je naučil izreči povsem naš »R« in tudi polglasniški »K« je spremenil.

Povsem na nekaj drugega pa naletim pri naših zahodnih rojakih. Že njihova poselitvena kultura je povsem drugačna od naše. Izredno strnjene vasi so naslonjene na strme griče, ki se vrstijo tostran in onstran Kanalske doline vse do Beneške ravnice. Tudi drugače se pozna, da živijo ločeni od matične domovine celih 50 let več kot Korošci. Celo jezik so pozabili v tolikšni meri, da ga imenujejo beneški in ne slovenski. Nič čudnega, saj so bili podvrženi hudemu raznarodovanju in zaradi gospodarske zaostalosti prisiljeni množičnemu izseljevanju. Pa se vendarle še dobi kakšen sogovornik. Zanimivo pri tem je, da te on v celoti razume, medtem ko je obratno precej slabše. Tudi to je zanimivo, da imajo skoraj v vsaki »ostariji« Trikov koledar.

Sicer se pa zelo pogosto, da ne rečem skoraj vsako nedeljo, kam potepem. Ne vedno k rojakom, ki bivajo na drugi strani. Tudi po naši lepi Sloveniji je še toliko zanimivega, lepega, neodkrita - enostavno enkratnega. Res je kaj videti. Zato ni prav nič čudno, da so nas sosedje tako zdesetkali in kot izgleda jim še ni dovolj.

Žal mi je, da pri gojenju tega hobija nimam v bližnji okolici prav nobenega sogovornika, ki bi tudi v podobni meri znal prisluhniti klicu radovednosti po vprašanju narodne zavesti. Kot da še nikoli niso slišali, da je zgodovina učiteljica življenja, pa naj gre za narodovo ali lokalno širino. Prav čudim se moji družici, da še kar rada in dokaj rahločutno sledi tem obiskom njej do nedavnega tujega okolja. Le po Baški grapi se ne vozi rada. Pravi, da ji je skomina. Če kdaj v kakšni družini omenim to tematiko, dobim občutek, da bi bilo primernejše pričeti razgovor o klekljanju, o katerem pa tudi sam nimam nikakršnega znanja. Razgovora bi bilo prav tako kmalu konec, čeprav bi bil krivec sam.

Toliko je za vas napisal vaš nekdanji sodelavec Jernej

32.

ŠPORTNO-REKREACIJSKE IGRE

Marjan Kokalj
predsednik odbora za
šport in rekreacijo

V letošnjem letu se bodo odvijale 32. Športno-rekreacijske igre, katerih organizator je Zavod za šport Škofja Loka.

Pravica do udeležbe na tekmovanju

Igre so namenjene tako zaposlenim kot stanujočim v občinah Železniki, Žiri, Gorenja vas - Poljane in Škofja Loka, pa tudi študentom in upokojemcem iz vseh občin. Na tekmovanjih lahko sodelujejo vsi, ki imajo stalno prebivališče v UE Škofja Loka ali so v njej zaposleni.

Športne panoge

V okviru tekmovanj se bo organiziralo 24 športnih panog za moške in 17 športnih panog za ženske. Tekmovanja bodo organizirana, če bodo za posamezno panogo vsaj tri prijave iz različnih organizacij.

Obveščanje

Obveščanje o razpisih za posamezna tekmovanja bo znotraj podjetja Domel, na oglasni deski INTRANETA, prav tako pa vas bomo obveščali preko elektronske pošte. Poleg tega pa lahko vse sveže informacije najdete na spletni strani www.zsport-skloka.si.

Vljudno vabljeni, da se udeležite tekmovanja katere izmed razpisanih športnih panog.

Športni pozdrav!

VELESALOM	ženske, moški	14. januar	Stari vrh	Gorenja vas - Poljane
SMUČARSKI TEK	ženske, moški	Januar, februar	Nordijski center Žiri	Žiri
BADMINTON	ženske, moški	marec	OŠ Žiri	Žiri
FUTSAL	Moški (4+1)	marec	ŠD Železniki	Železniki
TREKING	ženske, moški	31. marec	Sv. Andrej nad Šk. Loko	10 km
STRELJANJE	ženske, moški	14. april	Škofja Loka ali Gorenja vas	
ŠAH	Moški	15. april	ŠD Poden	Škofja Loka
TENIS	ženske, moški	junij	Igrišča Žiri	Žiri
ODBOJKA mivka	ženske, moški	junij	Igrišča Žiri	Žiri
Ulična KOŠARKA in Balinanje s PLOŠČKI	Moški	3. junij	Trgovski center Mercator	Škofja Loka
Ulična KOŠARKA in Balinanje s PLOŠČKI	Moški	september	Igrišče Rovn	Železniki
KOLESARJENJE-kronometer	ženske, moški	7. september	Hrastnica	Škofja Loka
KOLESARJENJE-Ekipni kronom.	ženske, moški	22. september	Breznica	Škofja Loka
MALI NOGOMET	Moški (5+1)	september	ŠD Poden	Škofja Loka
KROS	ženske, moški	28 september	Poden-Podlubnik	Škofja Loka
GORSKI TEK	ženske, moški	oktober	Stari vrh	8 - 10 km
DVORANSKI HOKEJ	Moški	oktober	ŠD Poljane	Gorenja vas - Poljane
KEGLANJE	ženske, moški	oktober	ŠD Poden	Škofja Loka
PIKADO	ženske, moški	november	ŠD Poden	Škofja Loka
BALINANJE	ženske, moški	november	BD Trata	Škofja Loka
NAMIZNI TENIS	ženske, moški	november	OŠ Žiri	Žiri
KOŠARKA	Moški	november	ŠD Poden	Škofja Loka

KNJIŽNICA IVANA TAVČARJA

ZIMA KI TO SPLOH NI

KNJIŽNICA
IVANA TAVČARJA
ŠKOFJALOKA

Tatjana Bertonec
in Tatjana Smid

Knjižnico Ivana Tavčarja Škofja Loka in njene krajevne knjižnice, tudi našo v Železnikih, pogosto obiskujejo skupine otrok iz vrtcev. Prihajajo na predstavitev knjižnice in njenih dejavnosti, prisluhnejo pravljici, vedno pa si izposodijo tudi knjige. Knjige so do zdaj vzgojiteljice odnašale v vrečkah, ki se hitro strgajo. Na začetku lanskega poletja se nam je porodila ideja, da bi za te skupine pripravili nahrbtnike.

Za nahrbtnike z njihovimi logotipi smo zaprosili podjetja z vsega škofjeloškega območja. Med njimi je bilo tudi vaše podjetje Domel. Bili ste med prvimi, ki ste se velikodušno odzvali, in nam podarili 8 nahrbtnikov. V podjetju Etiketa so na nahrbtnike natisnili še logotip knjižnice in slogan projekta S KITom v svet pravljic. Jeseni smo nahrbtnike že razdelili prvim skupinam vrtcev. Otroci in njihove vzgojiteljice so jih z veseljem napolnili s knjigami in pridno hodijo v knjižnico.

Začetki Krajevne knjižnice v Železnikih segajo v leto 1974, ko je Knjižnica Ivana Tavčarja odprla svoje izposojevališče v Kulturnem domu na Trnju. Prostori so kmalu postali premajhni in leta 1985 se je knjižnica selila v prostore Zadrúžnega doma na Češnjici. Obisk, izposoja in knjižni fond so se večali in leta 1992 se je ponudila možnost za selitev v večje prostore. Konec leta 1992 se je knjižnica preselila na novo lokacijo v prvo nadstropje Zadrúžnega doma, kjer gostuje še danes.

V lanskem letu sta bila v knjižnici aktivna 902 člana, ki sta si izposodila več kot 15.000 enot knjižničnega gradiva. In kaj vse si lahko izposodite v naši knjižnici? Na policah lahko izbirate med več kot 24.000 knjigami, DVD-ji in zgoščenkami. V časopisni čitalnici vam je na voljo 30 revij za odrasle in mladino, ki si jih lahko izposodite tudi na dom. Urejam tudi domoznansko zbirko, kjer zbiramo vse gradivo, ki so ga napisali avtorji rojeni v naši občini oziroma vsebinsko govori o njej. V naši zbirki lahko najdete dela planinskega pisatelja Janka Mlakarja, literarnega zgodovinarja Franceta Koblarja ali pa si preberete kaj o zgodovini, naravoslovju in znamenitostih krajev pod Ratitovcem.

Zelo smo veseli velikega obiska mladih bralcev, ki jim je namenjen poseben otroški kotiček, kjer si lahko sami ali pa ob pomoči staršev v miru izbirajo knjige.

Uporabnikom knjižnice sta namenjeni dve računalniški mesti, kjer lahko brezplačno brskajo po svetovnem spletu.

Med mesecem oktobrom in aprilom pripravljamo za otroke ustvarjalne delavnice in ure pravljic. Ob pomoči likovne pedagoginje Saše Bogataj Ambrožič otroci ustvarjajo iz papirja in gline ali pa naredijo voščilnice za novoletne praznike, razveselijo mamice in stare mame, naredijo pustno masko ... Pri uri pravljic pa jim knjižničarki poveva eno ali dve pravljici, včasih pravljico tudi narišejo ali pa rešujejo uganke. Z otroki se dobimo prve tri srede v mesecu ob 17. uri.

Član naše knjižnice postanete z vpisom v knjižnico. Za bralce do 18. leta je članstvo brezplačno, ostali pa plačajo letno članarino, ki je za letošnje leto 14,00 evrov. Drugih obveznosti nimate, le izposojeno gradivo morate vrniti pravočasno, saj drugače zaračunamo zamudnino.

Za tiste pa, ki še ne veste, kje smo ... Krajevna knjižnica Železniki ima svoje prostore v prvem nadstropju Zadrúžnega doma na Češnjici, nasproti bencinskega servisa Petrol. Obiščete nas lahko ob torkih in petkih, od 14.00 do 19.00 in ob sredah od 10.00 do 15.00. Prisrčno vabljeni v našo knjižnico, veseli bomo vašega obiska!

Ponavadi je tako, da, ko se ljudje nimamo o čem pogovarjati, začnemo govoriti o vremenu. Ste opazili to? In moje obupno pomanjkanje idej, o čem napisati članek, me je pripeljalo do vremena.

Katarina Prezelj

Do letnih časov pravzaprav, če sem bolj natančna. Pa saj to je vse povezano.

Omenjeno pomanjkanje je posledica maloštevilnih pohodov v naravo, ki so se zadnje čase skrčili na ubogo številko 2 na teden. Sobota in nedelja torej. Letni čas, ki ga v bistvu nič kaj ne maram (ga pa pogumno prenašam), je pač tak, da so dnevi občutno prekratki, da bi lahko kalorije »kurila« tudi med tednom.

Eno je to, drugo, kar mi gre na živce, pa je zima brez snega. Saj vendar nismo na prečudovitem Mediteranu. Če se že moram nekako prebijati skozi to zimsko obdobje (škoda, da nisem medved, bi kar prespala - čeprav tudi medvedi niso več to, kar so bili), seveda pričakujem konkretne vremenske razmere. Konkretne pomeni SNEG.

Pa če se vrnem k prvemu problemu: kratki dnevi ali bolje rečeno, prekratki. Ko pospravimo po kosilu, ostane od dneva še ušvih dvajset minut ali v najboljšem primeru pol ure. No ja, saj včasih pride prav izgovor: »Ah, sej bo kuj tema, se ne splača jet ven«. Sploh, kadar so tisti turobni, megleni dnevi, ki človeku jemljejo energijo in kavč kar vabi v svoje naročje. Ampak, tako pač ne gre v nedogled. Na svojo grozo sem ugotovila, da so mi kavbojke spet »šle skup«. Aha, zdaj se mi je posvetilo, zakaj me je mož pred kratkim vprašal, če imamo nov pralni prašek. Gotovo ima podobne težave, kot jaz, he,he. Hm, mogoče pa to le pomeni, da sem dobra kuharica? Nekakšna ženska različica Jamieja Oliverja, recimo? Eh, mislim, da ne bo nič od tega. Enostavno sem prišla do zaključka, da sta gibanje in moja telesna teža obratnosorazmerna.

Seveda je iz tega nastal cel projekt, ki se je končal tako, da sem se vpisala na pilates.

»Pilates je celostna telesna vadba, ki nosi poudarek na težje dostopnih, manjših in šibkejših mišicah, ki pripomorejo k pravilni in zdravi telesni drži, krepitvi mišic in kardiovaskularnega sistema, izboljšani telesni pripravljenosti in koordinaciji ter bolj poudarjenemu samozavedanju. Trening vključuje vaje za moč, raztezanje in dihanje. Vadba je primerna tudi za rehabilitacijo po poškodbah.

Podlaga vsej vadbi je treniranje telesnega centra »(Powerhouse)«, ki zajema mišice spodnjega dela trupa: medenične, trebušne in hrbtne. Vse vaje se izvajajo počasi in tekoče, z upoštevanjem pravilnega dihanja. Tak način vadbe je blagodejen tako za mišice kot tudi za členke. Pilates zajema okoli 500 različnih vaj, ki služijo krepitvi in raztezanju mišic.«

Pogled na Ratitovec z Belih trat nad Dašnico

Tole sem prekopirala z interneta, da boste strokovno podkovani. Jaz namreč vse skupaj precej poenostavim in temu rečem vaje za dobro počutje. In če pomislim, da obstaja 500 različnih vaj ... uuuu, dobra sem do »penzije«. Pri pilatesu mi je najbolj všeč to, ker ni tistega skakanja do pod stropa. Posledično ne rabiš trojno ojačanega modrca in ne pogleduješ zavistno k sosedu, ki s košarico A poskakuje zraven tebe, ne da bi se ji »joški« sploh premikali.

Vadba je precej umirjena, kar pa seveda ne pomeni, da je lahka. Po končani uri se res dobro počutim in občutek imam, da grem iz telovadnice z nekaj kilogrami manj in zmanjšanim obsegom čez boke. Moja domišljija je res brezmejna, to mislim, da vam je zdaj že jasno. In vsakič, ko takole stopicljam proti domu, sklenem: »Zdej bom pa doma tud začela vadet. Zdej pa čist zares!!!«

No, a vam povem, kako potem izgleda teden, ki sledi?

Sreda: Pilates (med potjo domov sprejemem zgoraj omenjeni sklep).

Četrtek: »Dons morm mal počit. Ne morm kuj začet obremenjevat mišice. En dan pavze bom nardila, poj pa začnem.«

Petek: »Ah, v petk pa nam začnala, k je glih konc tedna.«

Sobota: »Hmmm, dons sm šla ven, pa še ta dolgo turo sm nardila. Mislem, de bo dost rekreacije za en dan. Pretiravat ne smem.«

Nedelja: Isto kot v soboto.

Ponedeljek: »Dons mam pevske vaje. Ne bo mi znesl še telovadit.«

Torek: »O jebela cesta, dons je že tork, jest pa še neč telovadla. Ma ja, bom počakala do jutri, k bo spet pilates. Pa itak nimam nobene take muske, k bi pasala zravn.«

Sreda: Na pilates grem s kančkom slabe vesti. Raztezam, krčim, dvigujem, spuščam, diham ... delam »ket žvau« in se pokorim za vse konzumirane slaščice v preteklem tednu, za vse kose belega kruha, za čips pred televizijo ... in nazadnje oddrobencijam domov kot kakšna baletka ter se zaobljubljam, da bom doma začela delati vaje.

Nadaljevanje poznate.

Sicer sem pa ugotovila, da, če bi to res vsak dan počela, bi navsezadnje še izginila z obličja zemlje. Izpuhtela v zrak. Eh, nič kaj mikavno.

No, zdaj vidite, kakšne nevšečnosti mi povzroča zima?

Tako. Prvi problem, ki me pesti letos, sem obdelala. Tukaj je še drugi: pomanjkanje snega. Glede zime se pravzaprav ne morem opredeliti, ali mi je všeč ali ne. Letošnja mi prav gotovo ni. Če bi zapadlo pol metra snega, bi mi bila vsaj znosna.

Zanimivi so komentarji mojih prijateljev.

»O, kva j fajn zima. Jest sm čist srečna, k ni snega. Neč me ne skrbi, a bo zorana cesta al ne.«

Ali pa:

»Pa sej to ni normaln! Aj to zima? Čem, dej sneg! Kmal bojo trobentice začele rast pa regrat bomo začel naberat. To ni nikamr podobn! Ptici pojejo ket sred poletja.«

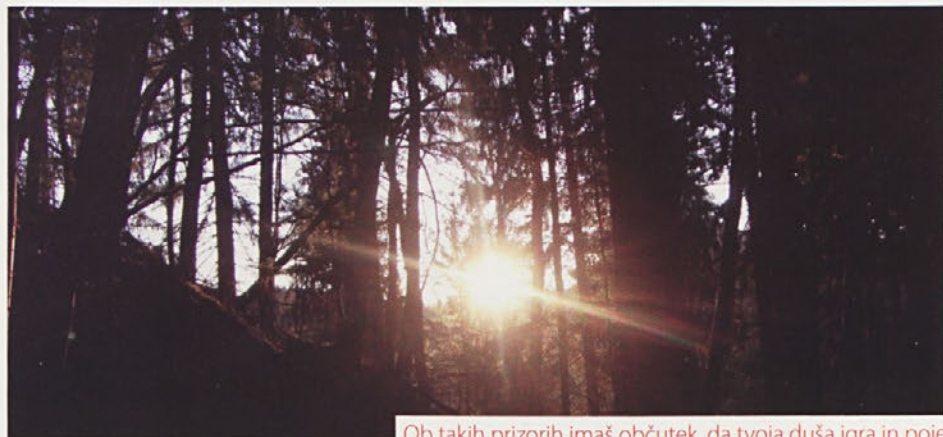
Ja, »tiči« znajo biti včasih malo čudni. Snežne padavine pa so se očitno odločile, da letos ne bodo obiskale naše strani Alp.

Letos sploh še nisem smučala. Resno me skrbi Domelov veleslalom (seveda upam, da bo), na katerega bi se morala že zdavnaj pripravljati, pa zaenkrat opravljam samo suhe treninge. Pa še to samo konec tedna, aaaaaaa! Aja, pa ob sredah.

No, če mi ne bo šlo, bom pač rekla, da sem imela rahle bolečine. Nekje pač, saj ni važno kje. Ali pa, da sem se slabo počutila (pa kljub temu šla na štart, kot to počnejo naši smučarji). Ali pa se bom preprosto izgovorila, da sem v manjši krizi. Nekaj si bom že izmislila.

Ja, »drek« je tole s snegom letos. Pa razvajena kot sem, mi umetni sneg prav nič ne odgovarja. No, kaj pa je dobro, kar je umetnega, vas vprašam? Z vseh strani nas bombardirajo z naravno, naravno, naravno ... Naravno je dobro, naravno je zdravo.

In tako jaz čakam naravni sneg. Potrpljenje je božja mast, pravijo.

Ob takih prizorih imaš občutek, da tvoja duša igra in poje

Spomnim se, da sem kot otrok s staro mamo hodila v Sušo k maši, da smo molili za lepo vreme. Ne spomnim se več, če so bile molitve uslišane, sem pa že večkrat razmišljala, ali bi se romanje obneslo v primeru, da si želiš snega. Pa če greš peš in se obenem še rekreiraš, prav gotovo ne bi škodilo.

Zdajle sem se spomnila ene pesmice, ki je bila nekaj let nazaj zelo popularna. Njen naslov je Oda snegu, napisana je v idrijskem narečju in je kot nalašč za letošnjo zimo.

In če so Maji pred kratkim z obrednim plesom baje dosegli, da letos decembra ne bo konca sveta, bo mogoče tudi tale pesmica pripomogla, da zapade kakšen meter snega.

In ko boste prebirali tele vrstice, upam, da se bom že veselo spuščala po strminah meni ljube Soriške planine.

Pa lepo se imejte!

Oda snihu

*Dej, dej snih, zej!
Jebeš pumlad, dej zej snih!
Kipn ga en metr zej,
snih, snih, snih, snih!*

*Moje sneške, toje sneške,
super sanke, tralala.
Če ga manka, nam se sanko,
kuhan vinu nam ga da.*

*Zakua ni snih ciu lit?
Kua je glup ta svit.
Jest čem bit eskim,
snih na smi bit sam pazim!*

*Moje sneške, toje sneške,
super sanke, tralala.
Če ga manka, nam se sanko,
kuhan vinu nam ga da.*

*Ris ni lipa,
če ni sniga,
prid ablak, kipn ga.
Če se u pismc kej na rima,
je zatu, ka ni snega.*

*Moje sneške, toje sneške,
super sanke, tralala.
Če ga manka, nam se sanko,
kuhan vinu nam ga da.*

NOVOLETNA VEČERJA AVTOMOBILSKE

PA SMO ZVOZILI

Marija Demšar

Siv, deževen dan se lahko razvije tudi v prav lep in iskriv večer. Za nekatere celo s podaljškom (beri do jutranjih ur). Na Češnjici se nas je zbralo kar lepo število. Kot lastovnice na daljnovodu smo stali pod nadstreškom hiše na postaji. Avtobusa pa ni hotelo biti. Pa kaj, saj ni vezan na vozni red. Smo pa jezike vrteli, tako da nikomur ni bilo prav hudo čakati. Kdor čaka, dočaka. Tudi prevoz je prispel. Namenjeni smo bili v Kranj.

Vili Rakovec
Predsednik SD Domel

Tekma za Svetovni pokal v sankanju na Soriški planini je mimo. Sveže vtise pa je najbolje kar zabeležiti. Sploh, če so to pozitivni.

Spotoma smo pobrali še ostale potnike. Potem pa naravnost v Tuš planet - na bowling. Vsi se za to niso odločili, sama pa sem bila mnenja, če je že nekaj novega, "probajmo" še to. Dobro, da sem svoje čase videla kakšno risanko o Tomu in Jerryju. Tako sem vsaj vedela, da gre za večjo kroglo z nekaj luknjami. Pa keglji so zraven. To je bilo vse moje znanje o tem športu. »No, pa začnimo,« je včasih rekel Hugo. Kdo se ga še spomni? Ja vidim, sedaj mi pa res gre že na otročje. Še risanke priplavajo kar same od sebe na površje!

Bowling pa ni šel kar sam od sebe. Prideš do steze, vržeš kroglo, pa je. Tako sem videla pri drugih. Krogla se kotali in podre večino kegljev, ali pa kar vse. Že, že, ko ta steza ne bi imela na vsaki strani tako prijaznega žleba. Moja krogla ju je prav vzljubila. 3x desno, 1x levo, tisti keglji pa stojijo strumno kot vojaki na paradi. Oh, Marija, v kaj si se pa ti »vtaknila«! Če nekaj ne obvladaš, je bolje, da pustiš pri miru. Ne, še bolje je: potem se pa nauči! V eni krogli se mi je palec skoraj zataknil. Ko bi se vsaj. Če bi obe skupaj prispeli do cilja, potem zajamčeno podreva vse keglje. Pa še kaj drugega verjetno, toliko me je pa že »skupaj«.

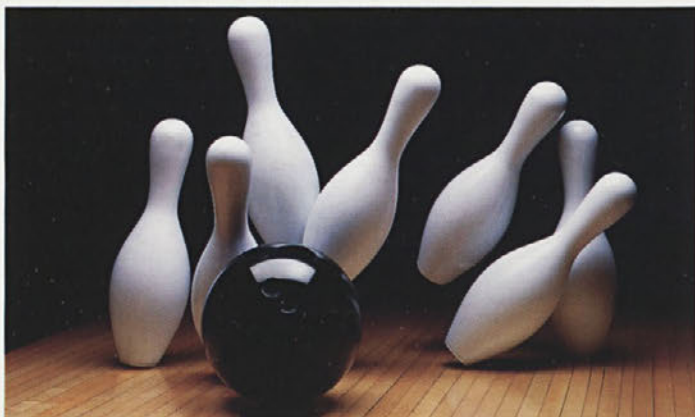
Toda ta avtomobilska je še vedno nekaj posebnega. Pomoč, razumevanje, sodelovanje ... Sta mi dva fanta, bivša šefa, močno pomagala. Razložila, pokazala, me pohvalila, če mi je uspelo. No, pohvala je prišla tudi od drugih, znanih, predvsem pa še vedno dragih mi sodelavcev.

Vse skupaj mi je začelo prav ugajati. Tudi podrtih kegljev je bilo vse več. Pa vse manj »kanalov«. Zanimiva in lepa izkušnja. Le nekaj me je motilo. Imam interes, voljo in čas za marsikaj. Pa to ni vedno dovolj. Krogla ni ravno lahka, moja zapestja pa so, kar so. Za desnega sem vedela vse do konca meseca. Pa kaj, me bo že izučilo, da fizično ne zmorem vsega, kar bi rada. Glavno je, da je bilo lepo in družabno. Nekaterim ta oblika druženja pač ni odgovarjala. So pa našli druge stvari. V Tuš Planetu jih res ne manjka. Kamor koli se obrneš, je zabava.

Končno smo se vsi zbrali na avtobusu. Smer Mavčiče - tam smo se zbrali že lani. Aperitiv smo dobili že v avtobusu, zato smo nekaj časa kar stali, klepetali in se smejali na pokriti terasi pred gostiščem Mavče. Povabili so nas v lepo pripravljeno in okrašeno sobo. Prvo pljačo smo dobili na račun hiše, ostalo pa po želji (beri plačilo). Moje priljubljene gobove juhe nisem upala niti pokusiti (težave s prebavili nekaj dni nazaj). So pa rekli, da je bila dobra. Goveja juha je bila pa tudi nekaj posebnega, vsaj zame. V njej so bili koščki mesa. Dobra je bila. Potem pa mešana solata. Čudovita, le fižol v zrnju bi jaz preskočila. V vseh oblikah ga obožujem, v solati mi pa ne gre. No, če meni ne gre, drugim je teknil. Pa več vrst mesa, prilog, zelenjavnih, krompirjevih in močnatih. Mnjam! Tisti štrukeljci, ki jih je kar prehitro zmanjkalo. Toliko o hrani!

Večer se je veselo nadaljeval, tudi s plesom, pa še živo glasbo smo imeli. Še jaz sem plesala. Ha, to je pa že višek. Jaz pa ples! Soba ni prav velika, ali pa je bilo nas toliko. Sten se ne da premikati, so pa zato malo umaknili mize. Prostor smo torej imeli.

»Hvala vsem,« bom rekla. Vaša upokojenka je z vami preživela čudovite ure. Le prehitro so minile.

Kljub utrujenosti pa vse bolj v ospredje prihaja spoznanje: »Uspelo nam je!« Pa pojdemo po vrsti.

Potem, ko nam je kljub zelo majhni količini snega uspelo pripraviti sankaske progo Drauh, smo to sporočili vodjem reprezentanc. Mnogi bi želeli trenirati že prej, pa žal razmere na progi to niso dopuščale. Tako je nanese, da sta bila zaradi udeležbe na tekmi za svetovni pokal v Olanu (ITA), edina možna dneva treninga za tuje reprezentance ponedeljek 16. in torek 17. januarja. Naši so progo preizkusili že prej. Najbolj nas je skrbelo, kako bo proga prenesla veliko število voženj, saj se je na njej vsak dan treninga odvila celotna tekma, če upoštevamo število voženj. Ko pa smo v ponedeljek po treningu videli, da so poškodbe na progi res majhne, smo bili glede proge brez skrbi, tudi za tekmovanje. Malo nas je skrbelo le slabša vremenska napoved.

Po treningih je bila proga v sredo in četrtek zaprta, ker tako zahtevajo predpisi mednarodne sankaske zveze. To sta tudi dneva, ko lahko organizator dokončno pripravi progo za tekmovanje: namesti potrebne in zelene transparente, popravi poškodbe proge, poskrbi za dodatno zaščito na progi, uredi potrebno za merjenje časa in uredi/popravi še kup podrobnosti, ki so komaj opazne, pa vendar zelo pomembne v mozaiku, ki sestavlja dobro organizacijo tekme.

V četrtek popoldne je prišel na ogled proge tudi tehnični delegat Mednarodne sankaske zveze (FIL), kar je običaj in navsezadnje tudi njegova naloga. Presenečen in zadovoljen je bil nad odlično pripravo proge, kar je tudi povedal na 1. sestanku vodij ekip. Na tem sestanku so se na podlagi osvojenih točk na predhodnih tekmah za svetovni pokal razdelili tudi štartne številke.

Po dolgem obdobju lepega vremena nas je v petek na Soriški planini pričakala megla. »Še vedno bolje kot pa sneg, ki so ga obetali v začetku tedna,« smo se tolažili. No, tudi ta nam je ponagajala, tako da smo morali začetek treningov prestaviti za pol ure. S krajšimi prekinitvami smo izpeljali prvi trening v kategoriji moških enosedov. Potem pa je šlo vedno bolje. Na koncu trening voženj je vse funkcioniralo, tako kot mora. Res je bil petek ogrevanje za organizatorje, za naprej pa si napak nismo smeli privoščiti. Kratka svečana

takole je Ekaterina Lavrentjeva suvereno peljala proti tretji zaporedni zmagi v letošnji sezoni

otvoritev v prijetno toplem šotoru na parkirišču je vsem dala vedeti, da sedaj gre zares. Potem ko je prenehala snežiti, smo s proge odstranili sneg in jo polili. Na zahtevo koordinatorja svetovnega pokala pa smo morali tudi na novo obarvati robове proge.

Kljub vsemu opravljenemu delu smo na začetek sobotnega tekmovanja čakali kar z malce negotovosti. No, ta negotovost pa je izginila že pri vožnji prvih predtekmovalec. Tekma je potekala tekoče. Ob 2. trening vožnji je prišlo do trka v odbojno ograjo. Tekmovalec iz Bolgarije je bil hitro oskrbljen in po tekmi pregledan tudi v bolnišnici na Jesenicah.

Na 3. sestanku vodij ekip je bila edina omembe vredna pripomba ta, da fantje, ki pometajo progo, na progi ostajajo predolgo časa. Fantje so navajeni svoje delo opravljati temeljito, za vsakega enako, zato pa je potrebno nekoliko več časa. To je bil predvsem odziv na bližnje srečanje redarja in tekmovalke, ki pa je na srečo vseh ostalo brez posledic. Vseeno pa je bila tekmovalki dovoljena ponovitev vožnje.

Nedelja. Vreme kot iz škatlice. Ravno prav hladno, jasno in brez vetra. Vremenska poročila o sneženju so nas malo vznemirila, vendar se je kmalu izkazalo, da bomo na Soriški planini doživeli spet en lep sončen dan. To je bil zadnji tekmovalni dan. Najbolj naporen, saj sta bili na vrsti končni odločitvi v kategoriji ženskih in moških enosedov. Čeprav je že v soboto potekalo gladko, pa je bilo potrebno ohraniti zbranost prav do zadnjega tekmovalca, kar nam je tudi uspelo.

Pa se dotaknimo še samega tekmovanja.

Italija ostaja še vedno prva velesila. Trojna zmagala v kategoriji moških enosedov, Patrick Pigneter kot serijski zmagovalec, drugo mesto v kategoriji ženskih enosedov in drugo mesto v kategoriji dvosedov je italijanski izkupiček tekme.

Vse bolj pa se v ospredje prebija nova velesila v sankanju na naravnih progah. Rusija. Ekaterina Lavrentjeva je že več kot desetletje v špiči. Tudi na Soriški planini je prepričljivo zmagala in imela največjo prednost pred drugo uvrščeno, glede na ostali dve kategoriji. Letos je zmagala tudi na obeh predhodnih tekmah za svetovni pokal. Z drugo zaporedno zmago na tekmah svetovnega pokala pa je dvosed Porshnev Pavel in Lazarev Ivan prevzel skupno vodstvo v točkovanju za svetovni pokal. Tako se nam do konca sezone obeta še zanimiv dvoboj v kategoriji dvosedov, saj sta Pigneter Patrick in Clara Florian za prvim mestom v dveh vožnjah zaostala le za 25 stotink sekunde. V ruski reprezentanci do sedaj niso imeli kvalitetnega tekmovalca v kategoriji moških enosedov. S Stanislavom Kovshikom pa so dobili tudi tega. S tretjim mestom na tekmi za svetovni pokal v Olangu je ta mladi tekmovalec dokazal, da bo potrebno nanj v bodoče še računati. Mimogrede, Rusija je šele peta država, ki je na tekmah za svetovni pokal dosegla mesto na stopničkih. To je do sedaj uspelo Italiji, Avstriji, Sloveniji in Nemčiji. Naj omenim še to, da so ruski tekmovalci začeli s treningi na ledu že v novembru in tako niso občutili posledic zelene zime, ki je evropskim reprezentancam omogočila začetek treningov šele v drugi polovici decembra.

Avstrija, kot nekdanja prva velesila, pa je na Soriški planini dosegla manj od pričakovanega. Drugo mesto v kategoriji žensk in tretje mesto v kategoriji dvosedov je bil avstrijski izkupiček.

Žiga Pagon je bil naš glavni adut na tej tekmi, ki je bila zanj tudi poslovilna. Dokazal je, da se s treningom in z znanjem, ki ga imamo še vedno, da poseči zelo visoko. V prvi vožnji je zasedel 9. mesto, v drugi vožnji pa sta ga prehitela le dva tekmovalca. To je odličen dosežek, ki ga povečuje še to, da je bil njegov zaostanek za tretje uvrščenim le 1,33 sekunde. In to v dveh vožnjah, ko so bili skupni časi malenkost pod dvema minutama. Kolikokrat nam ta dobra sekunda spolzi iz rok, kot bi tlesnil s prsti. Ostali naši pa so z uvrstitvami na 24. mesto - Matic Nemc, 25. mesto - Miha Meglič, 27. mesto - Rok Popovič in na 12. mesto - Petra Dragičević malo razočarali in zaostali tudi za rezultati iz prejšnjih dveh tekem. Pritisk zaradi domače proge in veliko željo po dobrem rezultatu je potrebno znati prenesti.

Obisk tekmovanja sicer ni bil rekorden. Pa vendar si je tekmovanje prišlo ogledat veliko gledalcev, ki so/ste lahko uživali ob ogledu drznih voženj.

Tekmovalci, spremljevalci in predstavniki FIL-a ter tudi gledalci so pohvalili organizacijo in izvedbo tekmovanja, kjer sta, kljub temu da so pomoč pri organizaciji nudili tudi člani drugih društev in klubov, največji delež opravili člani Sankaškega društva Domel in Športnega društva Dolenja vas. Vsi bi si želeli, da bi čim prej spet organizirali kako tekmo za svetovni pokal. Verjamem, da je temu res tako. Le malo jih pa jih ve, kaj vse je potrebno storiti za izvedbo takega tekmovanja.

V posebno čast pa sta nam dve mnenji sodelujočih.

Bojan Makovec, prvi kljun Soriške planine (sicer uradni napovedovalec, prevajalec, pa še kaj), je ob obisku na radiu Sora, na vprašanja voditeljice, kako je napovedovati na takih prireditvah, odgovoril, da napoveduje na mnogih prireditvah v zimskih športih doma in v tujini (Planica, Rogla, Harachov ...) in da je tu prijetno in sproščeno napovedovati. Manj je strogega protokola, pozna veliko udeležencev in organizatorjev, zato je lahko napovedovanje lahko zelo sproščeno.

Vodja zdravstvene službe na Soriški planini pa je bil Robert Carrota, dolgoletni vodja zdravstvene službe na planiških prireditvah. Ko naju je z vodjem proge po zaključku tekmovalnega dela vprašal, kako smo zadovoljni z njegovim delom, sva ga oba pohvalila, še zlasti za njegovo posredovanje v jeseniški bolnišnici, ko je uredil vse za hiter pregled poškodovanega bolgarskega tekmovalca. Na najino vprašanje, kaj pa on meni o organizaciji prireditve, pa je rekel: »Fantje, vi ste profesionalci. Z vami bi si upal izpeljati tudi veliko večjo prireditev.«

In če ti odlično organizacijo potrdira dve taki osebi, res lahko rečeš, da je bilo odlično izpeljano. Za tisto sproščenost napovedovalca je potrebno veliko malih, večkrat neopaznih stvari zložiti v celoto. Si predstavljate, da bi moral napovedovalec poročati o poškodbah, naletih tekmovalcev na redarja na progi, da ne bi mogel povedati vmesnih časov in končnega časa ... Kje bi bila potem sproščenost? Večkrat se niti sami ne zavemo, kaj vse smo storili in kako dobro nam je to uspelo. To nam povedo drugi. In če smo poštene do sebe, je tudi prav tako.

Naj se ob koncu v imenu Sankaškega društva Domel in v svojem imenu zahvalim še vsem, ki ste kakorkoli pripomogli k uspešni organizaciji in izvedbi tekmovanja. Brez vas bi bila izvedba take prireditve nemogoča.

Rezultati:

	Mesto	Ime in Priimek	Država	Čas
Moški	1.	Pigneter Patrick	(ITA)	1.54,71
	2.	Clara Hannes	(ITA)	1.55,43
	3.	Resch Rudi	(ITA)	1.55,80
	11.	Pagon Žiga	(SLO)	1.57,03
Ženske	1.	Lavrentjeva Ekaterina	(RUS)	1.56,78
	2.	Gietel Renate	(ITA)	1.58,49
	3.	Batkowski Melanie	(AUT)	1.58,55
Dvosed	1.	Porshnev Pavel Lazarev Ivan	(RUS)	2.03,40
	2.	Pigneter Patrick Clara Florian	(ITA)	2.03,65
	3.	Schatz Christian Muelenbacher Gerhard	(AUT)	2.03,98

OKOLJSKA POLITIKA

Čisto, urejeno in neokrnjeno okolje je naše bogastvo, tako kot delovna mesta, ki jih s svojo dejavnostjo zagotavlja naše podjetje. Oboje želimo ohraniti in izboljšati in to dediščino zapustiti naslednjim generacijam.

TO IZVAJAMO IN DOKAZUJEMO:

S spoštovanjem zakonov, standardov in drugih zahtev s področja okolja

Z nenehnim usposabljanjem in z dvigovanjem okoljske zavesti zaposlenih in vseh drugih, ki delajo v imenu Domela

S sistematični prepoznavanjem, z zmanjševanjem, s preprečevanjem in z odstranjevanjem negativnih vplivov naše dejavnosti na okolje

Z razvojem in s proizvodnjo okolju prijaznih izdelkov, pri kateri se daje prednost materialom in tehnologijam, ki gospodarno izrabljajo naravne vire

S komuniciranjem in z učinkovitim sodelovanjem z dobavitelji, s kupci, z lokalno skupnostjo, s pristojnimi državnimi ustanovami in z drugimi zainteresiranimi strankami.

Železniki, 23. junij 2011

Domel, d.o.o.
Direktorica
dr. Jožica Rejec

